

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravljenje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, $\frac{1}{4}$ strani
din 250—, $\frac{1}{8}$ strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Delavec v občestvu

Marksistični socializem trga delavca iz zveze z drugimi stanovi, ki tvorijo narodno občestvo, ter ga goni, pod geslom: »Proletalci, združite se«, v poseben delavski razred, ki je sovražno in bojno razpoložen proti vsem drugim stanovom. »Agitatorji razmrščenih las,« tako je rekel predsednik vlade dr. Stojadinovič v ponedeljek, dne 25. aprila, na zboru Jugoslovanske delavske zveze v Beogradu pred čez 40.000 zbranimi delavci, »s kirokimi rdečimi ovratnicami, važne, a mračne zunanjosti, vam pripovedujejo: Proletarci vseh držav, zedinite se! To so tisti, ki se zavzemajo za načelo: čim slabše, tem boljše, kajti samo v nezdravem, obupnem okolju kakor na kakšnem gnojišču uspeva tisto, kar se imenuje socializem in komunizem. Po žalostnih komunističnih dogodkih v Rusiji in Španiji mora biti človek bedak, če naj misli, da komunizem prinaša delovnemu ljudstvu raj na zemlji.«

O sadovih marksističnega socializma so se mogli uveriti tudi delavci v naši državi. Socialističnim voditeljem ni bilo do tega, da bi se zboljšal položaj delavstva. Njih cilj je bil: delavec v bednem stanju, socialne ustanove med delavstvom pa molzna krava za voditelje in njihove miljence. Minister za socialno politiko Dragiša Cvetkovič je na omenjenem veličastnem zborovanju to postopanje tako ozigosal: »Tedad, ko je delavec garal, ko ni imel niti najmanj zagotovljene eksistence, ko je bil čisto brez pravic, tedaj so oni, ki so vodili delavsko gibanje in ki so imeli dolžnost, da skrbe za delavstvo, obrnili hrbet našemu delavcu in ustvarili nerazumljivo birokracijo (pretirano uradniško vlado) v delavskih ustanovah, leglo nesmiselne agitacije, pri čemer so videli le svojo lastno korist.« Zato so delavci, zbrani na tem kongresu, v posebni resoluciji to-le zahtevali: »Vse ustanove, ki so osnovane na zakonih delavske zaščite, ki pa so stalno v rokah predstavnikov marksističnih sindikatov (zvez), od koder vodijo nesocialno in nenarodno politiko, naj se brezpogojno izroče v roke nacionalne delavske organizacije JRS.«

Pot, po kateri naj hodi delavec, ga ne sme voditi proč od ljudskega občestva, marveč sredi med občestvo. To je nacionalna pot ter je edino pametna in možna. Zbrati moramo vse nacionalne delovne sile naše domovine v čvrsto nacionalno delavsko organizacijo, zasnovati svoje gibanje v mejah naše države, na temelju naših razmer, imeti pred očmi gospodarski ustroj in najvišje interes narodne proizvodnje ter ustvariti prijateljsko sodelovanje med delom in kapitalom. Le po tej poti bo prišel naš delavec do svojih zaslужenih pravic.

Londonska konferenca

Francoski ministrski predsednik Daladier in zunanj minister Bonnet sta se pripeljala v London v letalu v sredo, dne 27. aprila. — Na letališču ju je sprejel angleški zunanj minister lord Halifax. Z letališča sta se odpeljala na francosko poslaništvo, kjer je bila zvečer večerja in se je udeležil angleški ministrski predsednik Chamberlain, zunanj minister in še nekateri drugi ministri. Razgovori med angleškimi in francoskimi državniki so pričeli 28. aprila na stanovanju ministrskega predsednika Chamberlaina. Program razgovorov je bil tale: 1. Položaj v srednji Evropi s posebnim ozirom na ogroženo Čehoslovaško. 2. Vprašanja, ki se nanašajo na Sredozemsko morje. 3. Špansko vprašanje. 4. Francosko-italijansko zbljanje. 6. Nezveznost Švice. 7. Zasedanje Društva narodov in položaj na Dalnjem vzhodu.

Na londonski konferenci so se dogovorili zastopniki Anglije in Francije, da bosta obe državi izdelovali vojne potrebščine skupno po posebnih dogovorih in bo Anglija zagotovila Franciji sirovine.

Dobro poučeni krogi priznavajo, da sloni to vojaško sodelovanje na dogovoru iz leta 1936, dejansko pa pomeni vojaško zvezo obeh velesil, kakršne v zgodovini Anglije in Francije dosedaj še nikdar ni bilo. S to najnovejšo vojaško zvezo hočeta Anglija in Francija opozoriti evropsko javnost, da bi bili pripravljeni za primer nevarnosti uveljavljati svojo silo in moč.

Zaenkrat je na teh posvetovanjih Francija odklonila zvezo štirih evropskih velesil, ker se je postavila na stališče, da se mora tudi manjšim državam zagotoviti pravica sodelovanja v vseh važnih zadevah evropske in mednarodne politike.

Okrajni cestni odbor Ormož

G. ban dr. Natlačen je z vzpostavitvijo okrajnega cestnega odbora v Ormožu pravil krivico, ki se je svojčas prizadajala sodnemu okraju ormoškemu in vsem pri zadetim občinam. Na skupščinskem zboru, ki je bil 27. aprila v mestni posvetovalnici v Ormožu, se je okrajni cestni odbor konstituiral sledeče: za načelnika je bil izvoljen Štembergar Janko, posestnik iz Središča, za podnačelnika Janžekovič Alojz, banski svetnik in posestnik od Sv. Lenarta. V upravo pa so bili izvoljeni: Bratušek

Franc, dekan pri Svetinjah, Breznik Jože, davčni upravitelj v p., Sv. Bolfenk na Kogu, in Irgolič Fric, župan od Velike Nedelje. Funkcijo ostalih odbornikov pa vršijo: Bedjanič Andrej, posestnik v Obrežu, občina Središče, Munda Martin, ravnatelj »Kletarskega društva« v Ormožu, Novak Matevž, posestnik v Ilovcih, občina Sv. Miklavž pri Ormožu, Plavec Anton, posestnik v Loperšicah, občina Ormož, in Voršič Franc, posestnik v Bratonečicah, občina Sv. Tomaž.

Kam z judi?

Antisemitizem (protjudovstvo) narodnega socializma, ki je storil ter izvršil odločne ukrepe zoper judovstvo v Nemčiji in jih je sedaj začel izvrševati tudi v Avstriji, je sprožil vprašanje o nadaljnji usodi judovstva. V Ameriki in Angliji so se podvzeli obsežne akcije za podporo judov, ki stoje v Zedinjenih državah pod pokroviteljstvom predsednika Roosevelta. Povsod se je začelo razpravljati v prvi vrsti vprašanje, kam z judi, ki so zapustili Nemčijo in začeli zapuščati Avstrijo. V Palestino? V Nemčiji je število judovskega prebival-

stva od 30. januarja 1933, ko so prišli narodni socialisti na vlado, do zdaj padlo od 600.000 na 360.000. Mnogo judov iz Nemčije se je naselilo v Palestini. V bodoče pa ta dežela ne bo več sposobna, da bi sprejela večje število judovskih izseljencev kjerih prihod gledajo domači Arabci s sovražnimi pogledi. Morda v drugih angleških kolonijah? Angleški kolonialni minister Ormsby-Gore je nedavno izjavil, da v nobeni angleški koloniji ni ozemlja za večjepotezno naselitev judovskega življa. Ostane torej vprašanje: Kam z judi?

Velika nesreča Italijanskega letala

V nedeljo, 1. maja, se je v Albaniji dvignilo v zrak italijansko trimotorno potniško letalo, ki vzdržuje zvezo med Albanijo in Italijo. V Italiji bi moralno pristati okrog pol dveh popoldne. Na Sredozemskem morju in v Italiji pa je vladalo veliko neurje, zato se je moralno boriti letalo z velikimi

težkočami. Kar naenkrat pa je letalo doletela na dosedaj še nepojasnjjen način nesreča. Vseh devet potnikov, med temi pet Italijanov, se je smrtno ponesrečilo. Med ponesrečencami je tudi albanski poslanik v Rimu, ki se je vračal na svoje službeno mesto od poroke albanskega kralja.

Iz raznih držav

Sestanek Male zveze. Sestanek Male zveze se bo vršil v Sinaji pri Bukarešti od 4. do 6. maja. Tej seji napovedujejo izredno važnost radi zadnjih političnih dogodkov v Evropi, predvsem radi priključitve Avstrije Nemčiji in radi angleško-italijanskega sporazuma. Zunanji ministri držav Male zveze bodo razpravljalci po naslednjem programu: 1. Odnošaji Male zveze do Italije in nastop članic zveze na majskem zasedanju Zveze narodov, kjer bodo države Male zveze podprle angleško zahtevo po priznanju italijanskega cesarstva. 2. Pondonavsko vprašanje po odstranitvi Avstrije iz mednarodnega odbora, ki ureja plovbo po Donavi. 3. Sedanji politični položaj Čehoslovaške z ozirom na zadnje dogodke v njeni notranji politiki. 4. Zbližanje med Malo zvezo in Mažarsko, ki se je začelo že na zadnjih sestankih in po čemer se potreba vedno bolj kaže. K temu programu pripominjajo dobro poučeni krogi, da so vse države Male zveze zdaj priznale italijansko cesarstvo in italijansko nadoblast v Abesiniji.

Novi angleški proračun. Dne 27. aprila je bil angleški spodnji zbornici predložen

proračun za finančno leto 1938/39. Proračun znaša 995 milijonov funtov (200 miliard dinarjev) in je za 46 milijonov funtov večji od lanskega. Za obrambo države bo izdanih po novem proračunu 90 milijard dinarjev. Za kritje povišanih izdatkov bodo razpisani novi davki in zvišana bo carina na čaj in strojna olja.

Novi koraki proti judom v Nemčiji. Generalfeldmaršal Göring je kot vodja štiriletnega načrta izdal nalog, da mora vsak jud, ki je nemški državljan, predložiti oblastvom točen pregled vsega svojega imetja v Nemčiji in v tujini, razen, če njegovo imetje ne presega 5000 mark. Judje, ki so tuji državljanji, a žive v Nemčiji, morajo prijaviti samo svoje imetje, ki ga imajo na področju Nemčije. Obenem se odreja, da morajo biti vse zakupne, obrtne itd. pogodbne prijavljene oblastvom, če je ena izmed pogodbenih strank judovska. Prav tako je potrebno posebno dovoljenje za jude, če hočejo odpreti nove trgovine ali nove podružnice. Ta ukrep je posebno v zvezi z urejanjem judovskega vprašanja v Avstriji.

ali pa dati prostor mirovnemu ministrstvu. Kako bi radi vodilni japonski krogi izsilili ugodno odločitev na bojiščih, je razvidno iz dejstva, da je bil zamenjan dosedanji vrhovni poveljnik japonskih čet na Kitajskem. Dalje poročajo iz Tokija, da so bili z odlokom mikada (cesarja) odstavljeni in takoj odpoklicani vrhovni poveljnik japon-
ske mornarice, vrhovni poveljnik morna-
riških čet in šef mornariškega generalne-
ga štaba na Kitajskem. Pred vojaškim so-
diščem se bodo morali zagovarjati zaradi neuspehov na Kitajskem. Da bi prisilili Japonci vsaj južno Kitajsko k predaji, so sklenili, da bodo popolnoma zaprli z bro-
dovjem dovoz hrane v južne kitajske po-
krajine, kamor se je letno uvažalo en milijon ton riža. Uspešno izvedena blokada (zaprtje) z morske strani bi znala precej vplivati na Kitajce, da bi pričeli mirovna pogajanja.

Novice iz španske državljaške vojne

Novi napadalni načrti nacionalistov

Francov general Valera je začel prodriati južno od Montalbana po gorovitem svetu, katerega bi rad očistil rdečih. S tem prodiranjem hoče potisniti sovražnika iz gorovja, ki leži med znamenitim mestom Teruel in med morsko obalo. Dosedaj lepo napredajoča ofenziva zasleduje zavzetje Castelona in se približuje Valenciji. Nacionalistične čete so prekoračile reko Gvadalopec od njenega izvira pa do mesta Las Cuevas, kjer se obrne reka proti severu. V

Francovih rokah je v tem odseku važno križišče gorskih cest Aliaga.

Rdeči glas o položaju

Po poročilu iz rdeče Barcelone počiva Francova armada v Kataloniji že nad tri tedne. Da rdeči ne bi presenetili nacionalistov, so se ti zelo močno utrdili na vsej fronti od pogorja Pirenejev ob francoski meji do Tortose. Rdeči so začeli pritiskati na nacionaliste pod Pirejeni, kjer je grozila največja nevarnost, da bi bile prekinile Francove čete železniško zvezo med Barcelono in Francijo.

Japonsko-kitajska vojna

Bridko razočarana Japonska

Dolgotrajnost vojne brez upanja na odločilno zmago povzroča vodilnim Japon-

cem hude skrbi. Japonci so od dne do dne bolj siti vojne, ki je podražila življenske potrebščine za 30% in neznosno povišala

davke, pod katerimi ječi tudi japonska industrija. V zmernih političnih krogih dvo-mijo, da bi mogla Japonska še dolgo nositi ogromna finančna bremena kitajske vojne. Prevladuje mnenje, da bo morala vlada kneza Konoje voditi boljšo politiko.

Po katoliškem svetu

Verske razmere v Nemčiji se ne zbolj-
šujejo, prav nasprotno, opažati je nadaljevanje prejšnje proticerkvene politike.
Po odredbi notranjega ministra dr. Fricka
so samo v zapadni Nemčiji s 1. aprilom
zaprli 27 katoliških zavodov. Samo v mestu Aachenu je bilo zaprtih 14 katoliških
otroških zavetišč. Katoliške redovnice, ki
so zgledno delovale v teh zavodih, so od-
pustili z izjavo, da bodo njihovo delo na-
daljevale laične sestre-vzgojiteljice, ki so
same vzgojene v narodnosocialističnem du-
hu. Borba za vzgojo mladine traja v Nem-
čiji naprej. Katoličani, s svojimi škofi na
čelu, odločno branijo pravico katoliške
vzgoje za katoliško mladino. Nedavno je
imel münsterski škof Gallen v svoji stolni
cerkvi pridigo o vzgoji. Med njegovim go-

vorom je uniformirani narodni socialist vzkliknil: »Kako naj kdo govori o vzgoji otrok, če pa sam nima otrok!« Škof je ohranil prisotnost duha ter je mirno odgovoril: »Ne morem dovoliti, da se na tem mestu tako pogrdno govori o poglavljaju nemške države!«

Mučeniške žrtve med redovništvom. Čim bolj se zožuje ozemlje rdeče Španije in čim več okrajev se osloboduje rdeče krvave nasilnosti, tem jasnejša postaja slika o strahovitem terorju, ki so ga uganjali rdečkarji v zvezi z anarhisti. Ne da se še sicer točno določiti število nedolžnih žrtev, komunističnega besa, ker manjka še mnogo podatkov. Bližnja prihodnost bo to vse pojasnila. Takrat bo mogoče dognati, koliko je bilo umorjenih svetnih ljudi in ko-

liko oseb duhovniškega in redovniškega stanu. Za zdaj je s stvarnimi, neovrgljivi podatki ugotovljeno število 1499 redovniških žrtev iz 28 redov in kongregacij. Teh 1499 umorjenih redovnikov in redovnic je tako-le porazdeljenih med redove: patri sv. Srca Marijinega 237 žrtev, krščanski bratje 143, Maristi 109, frančiškani 104, jezuiti 100, avguštinci 93, kapucini 89, krščanski šolski bratje 84, piařisti 86, karmeličani 78, salezijanci 67, benediktinci 58, vincencijanci 56, bratje sv. Janeza cd Boga 42, dominikanci 33, trinitarci 24, redemptoristi 19, očetje sv. družine 16, očetje reda Marije, usmiljene Matere 16, misijonarke presv. Srca 10, marijanistinje 9, avguštinke 8, sestre reda sv. Kamila Lel. 5, sestre kongregacije presv. Srca 4, duhovniki presv. Srca 4, bratje sv. Gabrijela 3, pasijonisti 2; skupno 1499.

Krst na fronti. Taki primeri se sedaj godijo v Španiji. V tistih krajih, ki so bili v oblasti rdečkarjev, je bila delitev zakramentov otežkočena, v mnogih celo one-mogočena. Ljudje so si žeeli sv. zakramentov, oblast pa je cerkve zaprla in bogoslužna dejanja prepovedala; največkrat pa tudi ni bilo duhovnikov, ki bi delili naj-nujnejše zakamente, kakor je predvsem sv. krst. Zato pa verniki porabijo prvo priliko, ki se jim nudi, ko zopet zagledajo kakšnega katoliškega duhovnika, da mu

takojo prinesejo otroke za krst. Tako se je zgodilo v mestu Morellu, ko so vanj vkorakale nacionalistične čete. Vojaški duhovnik je pod milim nebom opravil zahvalno sv. mašo. Ko je bila sv. daritev končana, je prišlo večje število mater iz vse okolice, ki so prinesle s seboj otroke, pro-

tona Ertl, naglušnega berača od Št. Janža na Dravskem polju. Revež ni slišal signalo avtomobila. Prepeljali so ga v bolnišnico s hudimi poškodbami, katerim je kmalu podlegel.

Poškodovan od zemeljskega plaza. V gramoznici pri Št. Lovrencu na Dravskem polju, nedaleč od kolodvora, je podsut zemeljski plaz 29 letnega dñinarja Franca Drevenšek, katerega so oddali v ptujsko bolnišnico s hudimi notranjimi poškodbami in z zlomljeno desno ključnico.

Pri padcu zadel ob koso. V Gomilici pri Sv. Urbanu pri Ptaju je padel devetletni posestnik sin Martin Brumen z lestve in je priletel ob koso. Fant je dobil veliko rano na hrbitu in na desni roki. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico.

Nevaren konj. Na Rožnem vrhu v Smartnem v Rožni dolini je napajal konja 44 letni posestnik Anton Dimec. Pri napajanju je nemirna žival brcnila gospodara tako hudo, da mu je polomila več reber.

Nesreča železniškega uslužbencija. S prebito lobanjo je bil prepeljan v ljubljansko bolnišnico Josip Dolar, železniški uslužbenec, ki je bil zaposlen kot premogar na trboveljski postaji in stanuje v Suhadolu pri Zidanem mostu. Dolar je skočil iz vozečega vlaka in se je pri padcu tako hudo pobil, da je njegovo stanje brezupno.

Rudar si odgriznil jezik pri delu. V celjsko bolnišnico se je zatekel z odgriznjenim jezikom 26 letni rudar Franc Turman s Huma ob Sotli. Omenjeni je bil zaposlen v Klenovškem rudniku. V rudniku ga je zadel jamski voziček tako nesrečno v brado, da si je rudar odgriznil jezik.

Nogo si zlomil pri delu. V predilnici v Tržiču si je zlomil pri delu nogo delavec Aleš Meglič, katerega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Sredi Save si zlomil nogo. Lesni trgovec Ivan Drnovšek je odpravil splav jamskega lesa iz Litije v Trbovlje za premogovnik. Splav je prevzel v Litiji Boriškov starejši sin Tone iz Leš, s seboj na splav pa je vzel svojega 16 letnega brata Jožeta, da mu je bil v pomoč pri krmarenju. Ko sta tako s splavom prišla na nevarno mesto v tako zvanih »Jezeh«, kjer je močan tok Save, je Jožetu na splavu spodrsnilo. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Brat je splav pripeljal do Trbovelj, kjer so ponesrečenega fanta z avtom prepeljali najprej v trboveljsko bolnišnico, od koder so ga potem odpeljali v celjsko bolnišnico.

Smrtna nesreča pri razstreljevanju kamnenja. V Zagradcu pri Žužemberku so razstreljevali kamne za popravilo občinske ceste. Eksplozija mine je pogurala kamne na vse strani. En kamen je zadel smrtno skozi veje drevesa 18 letnega Fr. Gerl, sina cestarja iz Zagradca.

Smrtna nesreča mariborskega monterja v Srbiji. Aleksander Lang, 28 letni monter, je bil uslužben pri neki mariborski tvrdki, za katero je montiral v Mladenvovcu na novo vilo strelovod. Na vrhu kupole je zgubil ravnotežje, padel v globočino in je obležal na trdih tleh s prebito lobanjo in s tako hudimi notranjimi poškodbami, da jim je podlegel kmalu po prepeljavi v beograjsko bolnišnico.

Razne požarne nesreče. Proti polnoči na belo nedeljo je bilo na mah v plamenih vse poslopje lovrenškega župana Jakoba Tumpeja, začigano brez dvoma od zločinske roke. Zadnji hip je gospodinja zbudi-

seč duhovnika, naj jih krsti. Duhovnik je to storil. Vojaški poveljnik je zapovedal, da morajo med svetim dejanjem vojaki stati v četverokotu ter izkazati sv. zakramenu čast. Ganljiv prizor je napravil na vse globok vtis.

Iz drugih taborov

Farizejstvo je nekaj, kar je tesno združeno z laži-svobodomiselstvom in naprednjaštvom. Liberalec nosi ime, ki mu ne pristoja, ker ne misli in ne dela za svobodo drugih, marveč samo za lastno svobodo, ki jo grdo zlorablja svojim bližnjikom v škodo. Kakor je lažnik glede na svobo- do, tako tudi laže v vprašanju vere. Vsako udejstvovanje vere lažnivo obrekuje kot klerikalizem, svojo versko mlačnost in celo svojo protivernost pa razglaša kot pravo in pristno krščanstvo. Pri tem pa se zateka — to rado dela glavno trobilo slovenskega (boljše rečeno dravobranskega) liberalizma »Jutro« — k besedam sv. pisma, kakor so se svetopisemski farizeji sklicevali na besedilo Mojzesovega zakona. S to gorostasno hinavščino hočejo naši laži-svobodomiselni JNSarji naprevidnim ljudem natrositi peska v oči, češ, da niso veri, cer-

kvi in Bogu protivni, ter naloviti čim več kalinov na svoje časopisne limanice. Temu JNSarskemu farizejstvu velja naš neizprosen boj, ki nas obvezuje v vesti kot najkrepkejši odpor proti laži-svobodomiselnemu protiverskemu in protibožnemu časopisu in kot smotreno in požrtvovalno delo za krščanske liste in časnike.

JNSarji slutijo, da se bližajo volitve v narodno skupščino. Zato proglašajo, kakor se je to na primer zgodilo na zboru sreske organizacije JNS v Celju, potrebo poživljenega in pomnoženega organizatoričnega dela. Poleg tega je opaziti rastočo nervoznost med Jevtičevimi poslanci, izvoljenimi pri Jevtičevih volitvah 5. maja 1935. Čim bolj bolj se bliža čas novih volitev, tem bolj mrki postajajo njihovi obrazzi. Ob volitvah pa bo sonce za njih popolnoma mrknilo.

Novice

Nesreče

Smrtna nesreča pri delu v gozdu. Dne 20. aprila je smrtno ponesrečil pri delu v gozdu Broman Matija, posestnik na Stražišču pri Prevaljah. S hlapcem sta odžaga-gala smreko, ki jo je podrl vihar, ogromen štor se je nato prevalil in oba pritisnil k tlotu. Hlapec se je rešil še nepoškodovan in prikljal sosede, da so pomagali odkopalni gospodarja, ki pa je med reševalnim delom umrl, ker mu je panj zlomil vrat in hrabenico. Pogreb ponesrečenca je bil v petek na Prevaljah ob veliki udeležbi prebivalstva in vse okolice. Vsi znanci sočustvujejo z nesrečno družino, ki je v teku pol leta izgubila dva gospodarja.

Najstarejši Mutčan smrtna žrtev zastrugelejna s plinom. Smrtno se je zastru-

pil s plinom iz peči Jožef Fiedler, 88 letni posestnik in najstarejši tržan na Muti. Omenjeni je živel kot prevžitkar na svojem nekdanjem posestvu. Preden je legal k počitku, je zakuril peč v svoji sobi in so ga našli drugo jutro mrtvega v postelji.

Pri spotaknjenju preko kamna si zlomil nogo. Na Muti se je spotaknil ključavnica Franc Furian na kamnu in si je zlomil desno nogo. Poškodovani se je zatekel po zdravniško pomoč v slovenjgraško bolnišnico.

Lobanjo si prebil pri padcu s kolesa. V Kamnici pri Mariboru stanujoči mizarski učenec Franc Heričko je padel tako nesrečno s kolesa, da so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico s prebito lobanjo.

Avto podrl naglušnega berača. Na cesti pri Št. Janžu je podrl avto 72 letnega An-

la moža, da je mogel — že skozi plamen v lopu — rešiti otroke, ženo in mater, ter živino iz gorečih hlevov, ki ji je že dlaka začela goret. Ker je bilo vse leseno in s slamo krito, je zgorela krma, vozovi, orodje, ves živež in obleka na podstrešju ter perutnina. Da ni veter vlekel proti vratom, bi se morda sploh niti družina ne mogla rešiti. Gasilci z Dravskega polja so marljivo delali, pa so mogli gasiti le pogorišče ter zabraniti, da se ogenj ni mogel prehitro širiti, da so vsaj nekaj predmetov še mogli rešiti. Sreča, da so sosednje hiše dovolj oddaljene. Vse sočustvuje z vrlo županovo družino v nesreči, ki je napravila nad 30.000 din škode. — V Sp. Gorici pri Račah je zgorelo stanovanjsko in gospodarsko poslopje Mariji Španinger in znaša škoda 10.000 din.

Razne novice

Otvoritev in blageslovitev nove banovinske ceste Maribor—Sv. Peter—Ložane bo v nedeljo, 8. maja, popoldne po sledenem sporedu: Ob 14.30 prihod g. bana in zastopnika g. knezoškofa. Pri »Turški kapelici« pozdravi udeležence predsednik pravljjalnega odbora M. Kovačič. Deklamacija šolske mladine. Ob 15 šmarnice pri »Turški kapelici«. Po šmarnicah pozdravni govor načelnika okrajnega cestnega odbora Franjo Žebota ter kratek oris zgodovine nove ceste. Stolni prošt mil. g. dr. Vraber blagoslov novo cesto. Nagovor udeležencem in otvoritev ceste po g. banu. Pri slavnosti sodeluje domača godba in pevski zbor. Če bo dovolj prijav udeležencov, bodo z mariborskega Glavnega trga od 13 do 14 vozili avtobusi v Sv. Peter in nazaj.

Reven hlapec s 122.000 din. V mariborski bolnišnici je umrl 27. aprila 58 letni Anton Mohorko, doma od Sv. Ane v Slovenskih goricah, in je bil hlapec pri veleposestniku Rotu v Radvanju pri Mariboru. Malo pred smrtno je dopovedal Mohorko strežnikom, naj mu dajo papir in svinčnik, ker že ni mogel govoriti. Na papir je zapisal, naj pošljejo po stražnika, kateremu ima nekaj zaupati. Ko je stražnik prišel, ni bilo iz umirajočega Mohorka ničesar več za stisniti. Koj po smrti je uvedla mariborska policija o Mohorku poizvedbe in dognala, da je v zadnjem času večkrat menjaval službe z izgovorom, da ima nujne opravke na sodniji. Ko so pa Mohorka po smrti bolniški strežniki preoblačili, so začutili, da v njegovi suknji nekaj šusti. Razparali so podlogo in odkrili 29 tisočakov in štiri hranične knjižice za 93.000 din. Policija ima tudi Mohorkov kovčeg in bo skušala razvozljati, od kod bi naj izviralo Mohorkovo premoženje in zakaj si je želel v zadnjih trenutkih stražnika.

Gentlemani pa taki! Obmejni župnik nam piše: Vsak dan dobivam iz sosednje bivše Avstrije dopise, v katerih me prosijo državni uslužbenci za podatke svojih prednikov, kdaj so bili rojeni ali poročeni. Po dolgotrajnem mučnem iskanju poročam, kaj sem našel, s pripombo, naj mi pošljejo ta in ta znesek, da jim pošljem željene matične izpiske. In uspeh? Razen v enem primeru sploh ne dobim več odgovora. Zvedel sem pa, da te moje zasebne podatke rabijo potem v uradno izkazilo svojega arijskega pokolenja. Za mučno iskanje, poštne in druge izdatke se pa župnik obriči pod nosom! Res

PRIDITE

463

po manufakturno blago, sukno, žensko voljeno, svilo za obleke, najboljše in trpežne svilene robce, odeje in vse potrebuščine za posteljnino v najcenejšo trgovino in v levezalogo suknja

FRANC DOBOVIČNIK, CELJE

GOSPOSKA ULICA št. 15

čudovita velika zalog, 27 m dolgi trgovski lokal, 5 skladis, lastna tovarna o dej in perila.

Lastno preprtičanje o najugodnejšem nakupu je najboljši dokaz vsakomur!

gentlemani pa taki!

Najdebelejši hrast. »Slovenec« in »Slov. gospodar« sta pred kratkim poročala, da so nekje v Sloveniji podrli najdebelejši. Potem je »Slov. gospodar« poročal, da imajo v Slovenski Krajini še debelejši hrast. Mi Ščavničarji v Slovenskih goricah pa smo mnjenja, da tudi ta zadnji hrast ni najdebelejši, čeprav ga komaj objamejo štirje moški. Ni debelejšega hrasta v vsej Sloveniji kot je hrast, ki ga je prodala posestnica Apolonija Nidl v Ščavnici v Slovenskih goricah in ga je kupil neki nakupovalec iz Nemčije, in sicer za celih 7500 din. To je v današnjih časih lepa vsota! To orjaško drevo ima premer 2.85 m in ga sedem moških le s težavo objame. Vsak imamo idoči popotnik obstane in občuduje starega pradeda, ki je bil pred kratkim obsojen na smrt.

Novi verski predstojnik muslimanov v naši državi. Kraljevo namestništvo je imenovalo za verskega poglavara muslimanov v naši državi Fehima efendija Spaha, sodnika vrhovnega šeriatskega (duhovnega) sodišča v Sarajevu. Novi reis ul uema je brat prometnega ministra dr. Mehmeda Spaha.

Društvo organistov za mariborsko škofijo je na vlogo, ki jo je poslalo na pristojno mesto glede stalne polovične vožnje na železnici, dobilo odgovor, da bodo dobili vsi stalni organisti legitimacije za polovično vožnjo. Legitimacije se bodo dobile potom župnega urada in kn.-šk. ordinariata pri železniškem ravnateljstvu v Ljubljani. V zadnjem škofijskem oglasniku za lavantinsko škofijo so objavljena vsa tozadovna pojasnila. — Tovariši organisti! Zavedajte se svoje dolžnosti in podprtite naše društvo vsaj s takojšnjim nakazilom članarine (24 din). Društvo se trudi na vse načine, da bi zboljšalo gmotni položaj organistov. Ker pa po pravilih pomaga samo članom, ki imajo plačano članarino, opozarjam, da takoj kažeze vsi članarino. Če kdo nima položnice, jo lahko z dopisom naroči pri tajništvu pri Sv. Juriju ob Taboru. Za vsak odgovor priložite znamko!

Podružnica ZAKŠ Maribor ima v nedeljo, dne 8. maja ob devetih dopoldne redno sejo, ki bo v prostorih Gambrinove restavracije.

Zadružna šola v Ljubljani bo obhajala letos v novembру 30 letnico delovanja. Ravnateljstvo šole namerava izdati pri tej priliki spomenico, v kateri bodo navedeni vsi absolventi šole s pristavkom, pri katerih zadrugah so se posamezniki udejstvovali. Zaradi tega se naprošajo vsi absolventi Zadružne šole v Ljubljani, da sporoči ravnateljstvu: 1. ime in priimek, 2. rojstni kraj, 3. sedanji položaj in bivališče, 4. leto dovršitve šole, 5. naslove zadrug, pri katerih so sodelovali in sodelujejo. — Komur so znani označeni podatki o kakšnem drugem učencu Zadružne šole, naj jih pošlje skupno s svojimi. Kdor ne bo poslal nave-

denih podatkov, bo označen, da ni nikjer sodeloval.

Obžalovanja vredni slučaji

Nevaren slepar pod ključem. Dobrih 14 dni je bilo dnevno časopisje polno o Jožefu Rožetu, ki je lovil lahkoverne ljudi na limanice peterih zadrug, katere je sam ustanovil in jim je bil ravnatelj. Josip Rož je star 50 let in je trgovec na Pobrežju pri Mariboru. Svoj čas je slišal in čital o debelih sleparijah, ki so se dogajale pri mariborski »Eksportni družbi«, katera se je pečala s posmrtninskim zavarovanjem in je oškodovala za težke vsote slovensko in pozneje še hrvaško ljudsko lahkovernost. Od leta 1932 do danes je ustanovil Rož pet zadrug, ki so se druga za drugo ukvarjale pod raznimi imeni z zavarovanjem članov. Zadnja Rožetova ustanova, »Privredna zadruga«, ki je imela poslovne prostore v Mariboru v Tattenbachovi ulici, je štela 1900 članov in gre za 6.800.000 dinarjev. Rož je že bil pred nedavnim v Mariboru obsojen radi prevare in potvorbe uradnih listin na 14 mesecov strogega zapora. Ob priliki občnega zbora »Privredne zadruge« 25. aprila je bil Rož v Mariboru aretiran. Po zaslišanju na policijskem komisarijatu je skušal pobegniti, a ga je stražnik dohitel in so ga odpeljali v klenjenega v zapore okrožnega sodišča, kjer mu bodo izprašali sleparsko vest. Primer lažiravnatelja in zavarovalnega zadugarja Rožeta je ponovni dokaz lahkovernosti naših ljudi, ki zopet in zopet nasedajo najbolj držnim sleparjem in goljufom. Omeniti je še, da je nameraval slepar Rože pobegniti v Trst, kjer si je že kupil hišo in posestvo.

Petčlanska tatinska družba izsledena. Orožniki v Studencih pri Mariboru so izsledili petčlansko tatinsko družbo, ki je kradla žezezo in ga je prodajala. Posestniku Matiji Potočniku so odpeljali ti mladi tatovi štiri velike traverze v vrednosti 2000 din. Orožniki so polovili tatove, ki so bili iz Studenc ter iz Nove vasi, in so jih izročili sodišču.

Potepuha odnesla posestniku 8000 din. V Orlici nad Vuhredom sta se priklatila v hišo posestnika Franca Ladinek neznana potepuha, ki sta prosila za par pozirkov jabolčnika. Ko se je podala gospodinja po pijačo, sta klateža prebrskala posteljo in sta naletela pod zglavnikom na denarnico z osmimi tisočaki. Lopova sta odnesla Ladineku ves izkupiček za par pitanih volov.

Zopet žrtev nezaupanja. V Jareninskem dolu v Slovenskih goricah je zginilo posestniku Štefanu Kacu 12 jurjev. Kac je prodal svojo hranilno knjižico z vlogo 85 tisočaki za 65.000 din in je hranil ta denar doma v kovčegu. Ko je te dni odpril kovčeg, je opazil, da mu je nekdo od shranjene vloge izmaknil 12 tisočakov. Tat se je poslužil pri Kacovih ponarejenega ključa, ker sta mož in žena skrbno zaklepala, kadar sta morala na delo. Okradeni Kac je zopet žrtev nezaupanja v naše denarne zavode.

Prijeta vломilca. V Zg. Ivanjcih v Slovenskih goricah je bilo vlomljeno v odsotnosti domačih v hišo posestnika Babiča. Storilca sta odnesla iz omare 3500 din, 500 din pa sta pustila. Orožništvo je prijelo vlomilca, ki sta dejanje tudi priznala pod težo dokazov. Gre za delavca Ludovika Fekonjo in Franca Frasa iz Plitvičkega vrha pri

Gor. Radgoni. Slednji je bil svojčas pri Babiču hlapec.

Žrtev surovega napada. V Rajnkovcu pri Rogaški Slatini so pijani fantje napadli Jakoba Gobeca, 36 letnega sina posestnike. Napadalci so obsipali Gobeca s kamenjem ter so ga pretepli do nezavesti. Že na tleh ležečega je nekdo še z nožem obdelal po glavi. Življenskonevarno poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Izpred sodišča

Ženska obsojena radi uboja. Senat mahrhorskega okrožnega sodišča je obravnaval pred dnevi primer uboja, radi katerega sta bili obtoženi dve sestri. Smrtna žrtev prepira med tremi ženskami je postala dne 10. marca 23 letna Marija Paučič. Zločin se je zgodil z motiko na Starih Slemenih pri Konjicah. Paučičeve so po smrtonosnem udarcu odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer je pa podlegla poškodbi. Uboja je državni tožilec obtožil sestri: Elizabeto Rančan in Terezijo Kucelj. Razprava in zaslišanje prič sta overila sodišče, da je obsojilo Rančan Elizabeto na tri leta robije, njeno sestro Terezijo Kucelj pa je oprostilo vsake krivde.

Slovenska Krajina

Katere okraje bo obsegalo novo okrožno sodišče v Soboti? Zadnjič smo poročali, da bo začelo novo okrožno sodišče v Soboti poslovati s 1. junijem. Pravosodni minister je odredil, da bodo spadali pod področje soboškega okrožnega sodišča okraji: Slobota, Dolnja Lendava, Gornja Radgona in Ljutomer.

Naši rajni

Prevalje. Človek ne ve ne ure ne dneva, kdaj ga zagrabi bela žena, smrt. Tako so žalostno zapeli zvonovi farne cerkve 20. aprila ter oznanili,

da je nenadoma vzel slovo iz te scilne doline ter odšel po plačilo k Večenemu Matija Brozman, oskrbnik velike Bromanove kmetije na Stražišču. Pred pol letom jo je prevzel za svojim rajnim bratom ter jo skrbno vodil. Sedaj se je ponesrečil v gozdu. Vsakemu, kdor ga je poznal,

se je orosilo oko, saj je bil spoštan pri sosedih in priljubljen med posli. Najbolj pa ga bo pogrešal Bromanov grunt. Stara Bromanova hiša je znana kot verna in katoliška. Saj so v njo zahajali vedno le katoliški listi. »Slov. gospodar« bo še v bodoče užival častno mesto, saj je od

Vsa vas bo nastopila na
odru

Odbor za prirejanje pasijonskih iger v Oberammergau-u je v sporazumu s tamkajšnjim občinskim odborom sklenil, da bodo prihodnje pasijonske igre v tem kraju leta 1940. Režiser bo spet isti, kot je bil pri prejšnjih igrach, in sicer Ivan Land. Kdo bo vse nastopil na teh igrah, bodo določili šele jeseni leta 1939. Nekako pol leta pred začetkom pasijonskih iger bodo moralni spet vsi moški prebivalci Oberammergaua pustiti rasti brado in lase, ker predpisi, ki veljajo za te igre, prepovedujejo uporabo lasulj. Oberammergau ima nekako 2600 prebivalcev. Za pasijonske igre je treba 1200 igralcev in bi že tako pri teh igrah sodelovala skoro polovica

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Starem stricu z Dravskega polja je še povedal Rupnik, kako je dobil nekoč ta fakir z drugimi vred celo njega pod svojo uspavalno in prepričevalno oblast.

Čudež z dežjem

Poletje leta 1917 je bilo zelo vroče in suho. Malokdaj je deževalo in še tedaj čisto kratko. Kolikokrat so si poželeli ljudje ob soparnih dnevi plohe, da bi lažje zadihal v osveženeri zraku!

Kakor povsod, je bila omenjenega leta tudi v Slov. Bistrici izredna ter prepogostokrat neznotrina vročina. Dan za dnem pripekajoče sonce je presedalo razvajenim častnikom, katerih je bilo vedno dovolj v Bistrici radi tamošnje častniške šole.

Lepega dne so vprašali častniki Schmittinga, če bi znal napraviti dež, da bi se vsaj nekoliko ohladili. K čudežu pozvani je izjavil, da bodo doživelvi še točno naliv, samo se naj zberejo krog polnoči v oni

dvorani, v kateri so gledali in se divili razvoju palme od semena do sladkega sadu.

Krog poldvanajste ure je bila dvorana polna častnikov najboljšega stanu. Copernik Schmitting je pripeljal sam med gledalce štabnega narednika Rupnika z opravičilom, da je njegov prijatelj in bi se tudi rad navžil po dežju svežega zraka.

Čarodej je stopil na oder, priškrnil luči, izvzemši ono na odru, sedel za mizo ter odprl knjigo. V dvorani je bilo vse čisto tiho ter mirno. Zbrani so si otirali pot z obrazov, napenjali poglede v fakirja v nestrnem pričakovanju, kaj in kako bo počel, da bo pričaral dež. Čudodelnik je poblikal z očmi po dvorani ter se zatopil v knjigo, kakor bi ne imel pred seboj nikogar. Dobre pol ure je trajalo molčeče branje ter ostri in zasadljivi pogledi po navzočih, od katerih si ni upal nobeden vzduhniti ali zazdehati.

Slednjič je mojster vendarle zaprl knjigo, pokazal z roko proti oknu in pozval liki zamaknjene radovedneže:

»Poglejte skozi ono-le okno! Oblaki — — — sivi — — — težki — — — od — — — vlage — — — se — — — že — — — bližajo. Zdaj — — — zdaj — — — zdaj — — — so — — — se — — — za-

Oglas je registriran pod S. št. 441 od 24. III. 1936.

vsega početka prihaja vanjo. Rajni Matija, počivaj v miru — žalujoče pa naj tolaži Bog!

Bohova pri Mariboru. Vsemogočni je poklical k sebi dne 23. aprila Marijo Rajzman, posestnico na Bohovi, v 48. letu starosti. Bolehala je na vodeniki, ki jo je vdana v voljo božjo prenašala skozi dolgi dve leti. Iskala je zdravja pri raznih zdravnikih in tudi v bolnišnici, toda vse je bilo brezuspešno. Bila je zelo verna, radodarna napram revežem ter dobra mati in gospodinja svojim domačim. Kako so jo čislali sovačani in drugi ljudje iz okolice, je najjasneje pokazal njen pogreb. Večni Oče ji naj bo za vse trpljenje in težave, ki jih je morala prestati v solzni dolini, bogat plačnik! Žalujočemu možu Ignacu in nečaku Pepčeku naše sožalje!

Sv. Anton v Slov. goricah. Veliko žalost je doživel občina spoštovana obitelj Keprnikova na Vanetini, ker so odnesli iz nje dobrega očeta in skrbnega hišnega gospodarja Janeza. Prinesel si je že iz vojne kal bolezni, zavratne jetike, ki ga je v njegovi najlepši moški dobi 54 let spravila v črno zemljo. Po sprejemu sv. popotnice je na veliki petek mirno v Gospodu zaspal. Zapustil je ženo in troje otrok. Naj v miru počiva — žalujočim naše sožalje!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Dne 8. aprila smo pokopali ob obilni udeležbi Jožefo Breznik, viščarko iz Stalne, ki je bila dolgo dobo naročnika »Slov. gospodarja« in je dosegla starost 63 let. Njeno življenje je bila nepretrgana vrsta trpljenja. Mož ji je umrl že leta 1918 na posledicah vojne, vsled česar je bila na njej vsa teža skrbi za domače. Poleg tega je skrbela ter ljubezno negovala svojo mater, ki je 20 let bolna ležala v postelji. V začetku aprila jo je zagrabilo pljučnica, kateri je podlegla. Dobra mati naj počiva v miru! Precstalim naše sožalje!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Po daljšem bolehanju je umrl v ptujski bolnišnici na velikonočno sredo dober mladenič Franc Pignar iz Male vasi. Njegova smrt je bridko zadela starše, posebno mater, ki ji je bil pokojni v veliko pomoč pri goščinjstvu. Ker ji je že prej umrla hčerka, ji je on nadomestoval deklo. Pokopali smo ga na veliki petek na šmarješkem pokopališču. Svetila mu večna luč — žalujočim pa naše sožalje!

kadili — — — nad — — — Bistrico. Že — — — morate — — — občutiti — — — rahlo — — — hladno — — — puhljanje — — — vetra — — — pred — — — dežjem.«

Vsak, kateri si je poprej brišal potne srage vsled soparice, je zginil po teh besedah z robcem v žep.

Ekipčan je nadaljeval:

»Prve — — — debele — — — škrape — — — že — — — padajo. Glejte — — — blisk — — — čujte — — — grom — — — in — — — sedaj — — — ah — — — saj — — — slišite — — — kljuvajočo — — — pesem — — — dežja. Ne — — — dežuje — — — lahno — — — vodne — — — kaplje — — — lijejo — — — pokajo — — — po — — — šipah. Prah — — — po — — — cesti — — — je — — — že — — — blato. Potok — — — hrumi. Mlake — — — se — — — zbirajo. Hlad — — — se — — — širi — — — po — — — naši — — — okolici. Ploha — — — ponehava. Dež je prenehal. Čez pol ure pride prihodnji naliv. Prižgem luči in vas odpustim v hladu ter osveženem zraku, da boste pred drugim dežjem pod streho in vsak v svoji postelji. V sladkem spanju se boste navžili nočjo dovolj hладa, po katerem ste hrepeneli že nekaj tednov zaman!«

Nazarje, Šavinjska dolina. Dne 15. aprila, na Veliki petek, je umrl in na Veliko noč bil pokopan na našem pokopališču splošno poznani posestnik Anton Kokovnik. Počasi ugašajo med slovenskih narodom možje, ki so živeli za zunanjim svetom življenje, a bogato na iskrenem in trdnem krščanstvu. Pokojni gospodar je dosegel visoko starost 83 let. Bil je katoličan v življenju: 43 let je preživel v III. redu, vzgojil je rod ne samo posestvu in fari, marveč sv. Cerkvi podaril zrele sadove, ki ga vsi s hvaležnostjo ljubijo, ko jim je izročil bogato dedčino krščanskega življenja. Saj so vsi otroci pri Marijinji družbi in v III. redu, ker je pač redkost krščanskih družin tudi na podeželju. V pokojnikovem življenju sta bili dve potezi jasni: Bog je dal, Bog bo vzel, čemur pravimo popolna vdanost v božjo voljo, in »desnica naj ne ve, kaj dela levica«, ali krščanska dobrodelnost. Ker je bil tako zelo vdan z vso svojo hišo v božjo voljo, je tudi krščansko usmiljenje in dobrotljivost našla v hiši svoje mesto. Kakršen je bil sam, take je zapustil tudi svojo ženo in otroke svetu. Svoje krščanstvo je pokazal tudi glede tiska: v svoji hiši ni trpel drugega kot verske liste in knjige. Vsi ti različni časniki so podpirali duh pravega krščanstva v njegovih hišah. — Na belo nedeljo bi se imela vršiti tudi prelepa družinska svečanost zlate poroke, na katero se je s tolikim veseljem pripravljal; pa je Bog drugače odločil. On je rekel: Bog tako hoče! — Kako je bil spoštovan pri faranah, je pokazal veličasten pogreb na nazarski hribček. Z lepim in tolažljivim gorovom se je poslovil od njega, dobrotnika samostana in fare, domači g. župnik p. Kerubin Tušek. — Dragi Paragojnikov oče, kakor ste prelepo kraljevali na visokem Dobrovolum, tako tudi visoko pri Bogu uživajte božji življenje!

mir in pokoj! — Žalujočim izrekamo naše sožalje!

Zdole. Vdana v voljo božjo je zaspala tako priljubljena in zvesta Marijina družbenka ter tretjerednica, kuvarica in sestra našega g. duhovnega svetnika, Terezija Šoba. Stara je bila 72 let, a bolna je bila 21 let. Naša cerkev je z njo zgubila veliko sotrudnico, ker je ona dolgo vrsto let venčala Marijin oltar. Pogrebne obrede je vodil njen brat, g. duhovni svetnik Alojzij Šoba. Pogreba se je udeležilo mnogobrojno občinstvo. G. brat se je pri grobu zahvalil vsem, ki so rajno spremili na njeni zadnji poti, cerkveni pevski zbor pa ji je zapel žalostinko. V imenu Marijine družbe se je od rajne članice poslovila tovarišica. Rajna naj počiva v miru — žalujočim pa naše iskreno sožalje!

Zdole. In zopet je pel malo zvonček ter naznjal, da nas je zapustil dober mož, posestnik Ivan Robek iz Kostanca. Še kot fant in rudar v inozemstvu je bil vedno organiziran v naših katoliških družtvih. Zapustil nas je v najlepši dobi let, ker je postal žrtev morilke jetike. Zapustil je ženo in dva nepreskrbljena otroka, katerim izrekamo naše sožalje, rajnemu pa želimo večni mir in pokoj!

Dol pri Hrastniku. O tragično preminulem Avgustu Ašbergarju nekoliko besed. Od rojstva je imel v sebi kal živčne bolezni, a ji je nasprotoval in kljuboval, da ni pokazal, kaj mu je trpela duša. Končno ga je zmoglo, padel je — padla je opora očetu, padel je brat sestram. Mi pa prosimo Gospoda življenja in smrti, naj mu bo dober in usmiljen in ponavljamo danes mesto njega besede, ki jih je govoril pred kratkim pri »Pasiju« v vlogi četnika: »Kristus, prosim Ti, ne štej mi tega v zlo!«

Društvene vesti

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Brez velikega hrupa se je začelo okoli novega leta s pripravami za povečanje in preureditev naše društvene dvorane. Kajti bila je pozidana že pred 25 leti in je razumljivo, da je že potreba preureditev in prilagoditve današnjim društvenim potrebam ter da postane iz te dvorane res pravi farni dom.

Les smo z lahkoto spravili skupaj, kar je fari v čast. Veselje je bilo gledati, kako je na sam pustni torek zrasel ob stari dvorani lep kup stavbnega lesa. Ta teden so tesarji že na delu, za njimi pridejo pa še zidarji. Do jeseni bo dom že dograjen. Tako bo nanovo preurejeni dom ob novi cesti Radgona—Maribor priča naše zaved-

Z dežjem oblagodarjeni so zapustili drug za drugim in kolikor mogoče naglo čarodejno dvorano. Vsak je brzel po ulicah, se ogibal skrbno mlak in hitel na vso sapo, da bi bil čim prej pod streho in v postelji pred drugo ploho.

Štabni narednik Rupnik je najslajše zaspal onoč, kakor bi se bil okopal pred počitkom v sveži vodi. Ko se je drugo jutro prebudil, je naročil vojaku strežniku, naj mu osnaži blatne čevlje, gamaše in hlače. Snoči je čofotal po nalivu po mlakah in se je precej oblatil.

Vojak je pogledal prav na debelo narednika in bil uverjen, da je sigurno še v jutro omotičen ter nerazsoden od preobilne včerajšnje pijače. Ker se ni zganil, da bi odnesel obutev ter obleko, ga je na hrušil Rupnik, zakaj ne stori, kar mu veleva.

Mož je pomolil naredniku pod nos ter pred oči čevlje, gamaše ter hlače s pojasnilem:

»Glejte, čevlji in gamaše so prašne, na hlačah pa ni niti sledi kakega mlakužastega blata. Že dober mesec ni padlo kaplje dežja in kje bi se naj vzele mlake!«

vasi. Če pa upoštevamo še to, da predpisi prepovedujejo tudi, da bi nastopale poročene žene, pa tudi dekleta, ki so stara več ko 35 let, za nastop v zboru pa 28 let, potem je jasno, da pasijonske igre v Oberammergau stavljam na vso vas zelo velike zahteve, in to tem bolj, ker mora biti vsaka vloga zasedena po dveh osebah — za primer bolezni, da predstave ni treba odpovedati.

Najstarejši evropski denar

Med najstarejšimi denarnimi kovanci v Evropi je francoski sou, ki je vreden pet centimov. Sedaj pa je izginil, ker je kovanje tega denarja dražje kakor pa je denar sam vreden.

(Dalje prihodnjič)

nosti in vzajemne požrtvovalnosti. Ko bodo postavljeni temelji za povečanje doma, bo blagoslovitev temeljnega kamna in v stari dvorani bo še zadnjič predstava. Zanimivo je, da bomo igrali prav isto igro, katero so igrali pred 25 leti, ko je bila dvorana pozidana, namreč lepo ljudsko igro »Krivoprisežnik«. Že sedaj je veliko zanimanje za to igro, ker se nekateri še z veseljem spominjajo, ko so jo prvič igrali.

Sv. Janž na Dravskem polju. Prosvetno društvo priredi v proslavo 30 letnice obstoja tukajšnje Posojilnice lepo zgodovinsko igro »Črni križ pri Hrastovcu«. Prijatelji lepe igre, ki je kos naše zgodovine in ki se odigrava nedaleč od nas, prisrčno vabljeni!

Dne 6. junija (binkoštni pondeljek) bo velika loteria Katoliškega prosvetnega društva »Zarja« v Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Nad tri sto dobitkov! Preskrbite si srečke!

Frankolovo. V nedeljo, 8. maja, priredi Prosvetno društvo »Slomšek« krasno in zanimivo ljudsko igro s petjem »Revček Andrejček«. Igra bo v društveni dvorani ob treh popoldne. Med odmori bo igrala godba. Vabljeni ste vsi Frankolovčani, pa tudi iz sosednjih župnij! Ne bo vam žal!

Poljčane. Prosvetno društvo proslavi materinski dan v nedeljo, 15. maja, po večernicah v prosvetni dvorani. Na sporednu so pevske točke, govor, deklamacije in mični prizori v čast našim materam. Drage mamice, pridite! Vabljeni pa so tudi možje, fantje, dekleta in otroci! Pridite vsi, da počastimo naše živeče mamice, ali pa, da obudimo spomine nanje.

Braslovče. V nedeljo, 8. maja, ob 15 se bo v Društvenem domu ponovila zgodovinska igra »Mlinarjev Janez«. Že pri prvi predstavi so se

igraci dobro postavili, pri drugi se bodo pa še bolj. Vabljeni domači in sosedje!

Okrožni mladinski tabor v Braslovčah. Katol. prosvetno društvo, savinjsko fantovsko okrožje in dekliški krožki priredijo v nedeljo, 12. junija, v Braslovčah velik tabor. Dopoldne bo blagoslovitev nove društvene zastave, sv. maša pred cerkvijo in zborovanje. Popoldne pa bo okrožni televadni nastop. Bratje, sestre, pripravite se! Vabljeni vsa društva, vsi fantovski odseki in dekliški krožki!

Razbor pri Zidanem mostu. Po dolgih letih spanja se je tudi pri nas poživilo Katoliško slovensko izobraževalno društvo. Na cvetno nedeljo smo imeli obnavljalni občni zbor. Naša mladina se je krepko lotila dela. — V nedeljo, 8. maja, bodo naši fantje in dekleta vpravorili veselo štiridejanko: »Micki je treba moža!« Vabljeni ste vsi prijatelji prosvete, prihitite naši mladini na pomoč in napolnite 8. maja šolske prostore!

Dopisi

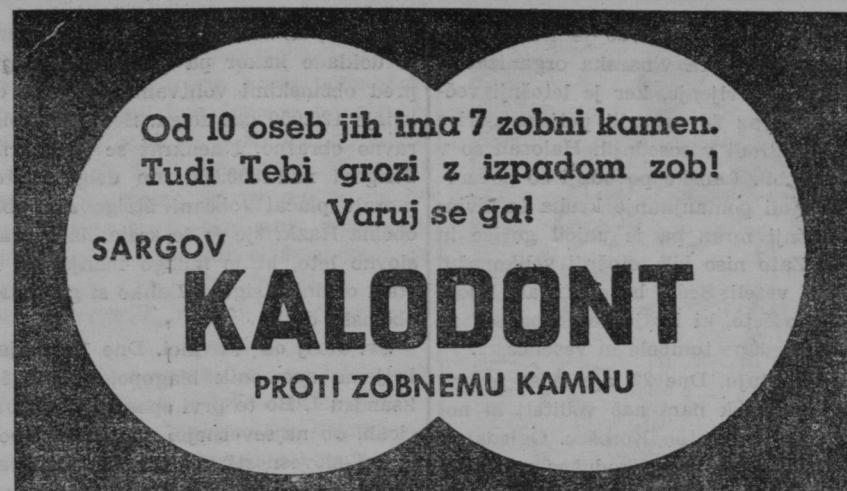
Sv. Daniel nad Prevaljami. Pohvaliti bi morali naše fante, ki so tako marljivo zbirali za smodnik. S strejanjem s topiči so povzdignili slovensost velikonočnega praznika. V soboto zvečer so zagoreli mogočni kresovi po naših hribih v proslavo Velike noči. — Mrzli vetrovi briejojo po naših hribih in nam napravljajo veliko škodo. Češnje in borovnice so skoro docela pozeble. Po vrvih so uničene prve setve. Najbolj pa teži to mrzlo vreme nas čebelarje, ko moramo krmiti čebele. To bo izyleklo iz naših jetičnih denarnic zadnje dinarje. — Pri nas se še vedno pojavljajo razni postopači. V Strojno k Podbregarju sta po praznikih prišla dva močna moška iskat delo. Najprej sta prosila gospodarja za kosilo in sadjevec. Gospodar postavi pred moža liter mošta in velikonočni kolač, češ, potem pa gremo na delo. Ko sta možakarja popila mošt, gre gospodar po novo zalogo. Med tem pa možakarja hitro vtakneta kolač v malho, pa jo ubera hitrih nog naprej. Ni jima dišalo delo! — Pri neki hiši so se domači menili o skritem zakladu, ki se nahaja v neki šumi. Ko hlapec to sliši, začne spračevati o podrobnostih. Naslednjo noč kar ni mogel spati, njegove misli so bile vedno pri zakladu. V nedeljo zjutraj, ko so odšli drugi v cerkev, vrže kramp na ramo, pa jo ulije na tisto mesto, kjer bi se naj nahajal zaklad. Pa je prišel domov ves osramoten, seveda brez zaklada.

Slovenj Gradec. Zveza bojevnikov priredi skupno z gasilci na florijansko nedeljo, 8. maja, v Slovenjem Gradcu veliko bojevniško zborovanje v počastitev spomina padlih vojakov slovenjgrške in okoliških župnij. Spored: Ob 9.30 zbiranje gasilcev, bivših bojevnikov iz svetovne vojne in onih fantov ter mož, ki so v naši državi odslužili kadrski rok. Zbiranje pred gasilskim domom in

meščansko šolo. Odhod skozi mesto z dvema godbama v župnijsko cerkev, kjer bo govor in sveta maša za pokojne tovariše naše okolice. Sv. mašo bo daroval bivši vojni kurat in predsednik Zveze bojevnikov g. prof. Miroslav Ratej. Po sv. maši odhod z godbo na kraj zborovanja, kjer bo tudi skioptično predavanje banovinskega inšpektorja g. Rudolfa Wagnerja o spomenikih padlih vojakov na bojnih poljanah in doma. — Fantje in možje, pridite in počastimo spomin naših pokojnih tovarišev, katerih kosti počivajo na galiških poljanah in doberdobskih planotah.

Slovenj Gradec. Prosvetno društvo je imelo daje časa na občinski hiši pritrjeno okusno razglasno desko s šipo. Pred nekaj dnevi pa je ta deska čez noč izginila. Vemo, da je naše Prosvetno društvo nasprotnikom trn v peti, ker si nekateri osvajajo monopol za razna druga društva, v katera pa je za veliko večino pristop polnoma nemogoč.

Kam je deska izginila in koga je tako bodla v oči, da jo je moral zmakniti, nam še ni znano, vendar upamo, da bo zasledovanje enkrat le uspešno. Radovedni smo, kaj bi rekli naši nasprotniki, če bi se izmed naših vrst našel tako nizkoten človek ter bi jim ukradel razglasno desko, ki že leta in leta visi na občinski hiši, ne da bi koga bodla v oči, čeprav ni tako lična kot je bila od Prosvetnega društva. — V mestu vzbujajo veliko pozornost veliki lepaki za tombolo Združenih zasebnih in trgovskih nameščencev, katere glavni dobitek je štirsedežni avto »Opel Kadet«, ki je razstavljen pri tvrdki Ivan Smolčnik. Vseh dobitkov je 700. Tombola bo v nedeljo, 19. junija. Karte so po 4 din in se dobe v vseh trgovinah.

Pobrežje pri Mariboru. V Renčljevi dvorani na Pobrežju so učenci ljudske šole v nedeljo, 1. maja, igrali zgodovinsko igro »Poštelski zaklad«. Igra je spisal hočki rojak učitelj g. Franc Čižek, peske točke je pa uglasbil učitelj g. Živko Vinko. O Pošteli (Castell) kot trdnjavni starih Kelrov, ki so živel v naših krajih v tretjem stoletju pr. Kr., je v ljudski govorici in pripovedkah, ki jih je okoli tri sto, znano, da hrani v svojih podzemskih kleteh neizmerne zaklade, katere čuva zakleta kraljica. Pisec igre kakor sploh vsi, ki so pri igri sodelovali, so nam to ljudsko govorico s pomočjo ljudskošolske mladine znali nad vse lepo prikazati na odru. Najlepše izmed vsega so bile pevske točke in pa simbolične vaje ter petje vil. Sploh je prireditve nad vse lepo izpadla. Vidi se, da so prireditelji v stvar vložili mnogo truda, zato pa tudi uspeh ni izostal. — Opozarjam, da bo v kratkem izšla v Tiskarni sv. Cirila igra »Poštelski zaklad« in pa knjižica o Pošteli.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Splošno čisljenega bivšega tukajšnjega župana, 80 letnika g. Franca Napasta, ki je skoro skozi celi prvi dve desetletji tega stoletja vodil občino, je občinski odbor za njegove velike zasluge za občino izvolil za častnega občana. Častna diploma mu je bila izročena, ko se je ob obisku svojega sina, č. patra Ciprijana iz Novega mesta, v ožjem krogu sorodnikov in priateljev ta 80 letnica lepo obhajala. Bog še dolgo ohrani odlikovanca! — Naš kraj utegne priti še do slovesa kot eden najbolj zdravih, saj že nad četrt leta pri nas ni bilo mrliča — z izjemo nekega tujca, ki je, žal, na našem ozemlju smrtno ponesrečil.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Pri nas smo minuli teden dobili slikarje iz Maribora, ki bodo preslikali v par tednih našo farno cerkev in ji dali novo, lepšo zunanjost. Farani so tega veseli, ker je stara slikarija bila že bolj zamorske oblike. Naše gospodinje pa skrbijo z živežem za slikarje, da bodo lahko rekle, da se jim pri nas ni slabo godilo. Ne manjka pa takih, ki bi radi videli, kako gre delo slikarjem od rok, posebno otroci. Se razume, da teh obiskovalcev slikarji niso preveč veseli, ker so radi nemoteni v svojem poslu.

Ptujska gora. Ker prihaja na Ptujsko goro zlasti ob nedeljah dosti romarjev, Marijinih častilcev, bo od meseca majnika naprej vsako nedeljo sv. maša tudi ob 8.30 za one romarje, ki pridejo z vlakom. Če bi kake skupine romarjev želele imeti tudi med tednom ob posebni uri sv. maša, naj to samo poprej javijo upravi svetišča in se jim bo ustreglo.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Na belo nedeljo je bil po rani sv. maši v Slomškovem domu ustanovni občni zbor podružnice vinarskega društva za Slovenijo. Predsedniška čast in delo je bilo zaupano g. učitelju Ivanu Geč, ki se agilno udejstvuje v raznih naših gospodarskih društvih. Tudi ostali odborniki so možje na mestu. Zato je upati na

uspešno delovanje. Neki šaljivec je na občnem zboru pripomnil, da je ta vinarska organizacija prepozno stopila v življenje, ker je letošnji večkraten občuten mraz že osmodil poljske gorice brajde. Tudi vinogradi v sosednjih Halozah so v nižjih legah pozebli. Lanske povodni so povzročile sedaj spomladni pomanjkanje kruha in živinske krme, letošnji mraz pa je uničil gorice in zgodne sadje. Zato niso bili letošnji velikonočni prazniki nič kaj veseli. Sedaj bodo skušale žalost pregnati gasilske čete, ki imajo že vsepovsod za vse poletje napovedane tombole in veselice...

Sv. Urban pri Ptiju. Dne 22. aprila se je prideljal nepričakovano k nam naš voditelj in notranji minister g. dr. Anton Korošec. Ogledal si je naš novi Farni dom in velikodušno pomagal, da čimprej plačamo ostali dolg. Zanimal se je tudi za cesto, ki naj veže to najlepšo razgledino točko v Slov. goricah z banovinsko cesto in upamo, da bo ta čimprej urejena. V novem Farnem domu priredi dekliški krožek 8. maja lepo materinsko proslavo z igro, telovadnim nastopom deklet in z deklamacijami.

Cven pri Ljutomeru. V nedeljo, 8. maja, se bodo vršile pri nas ob treh popoldne kasaške in ravne ter preponske galopske konjske dirke. Ljubitelji konj in konjskega športa, pridite na Murško polje, poslužite se nedeljske znižane vožnje!

Razkrižje. Naša nova občina posluje že od 7. aprila; občani se zelo dobro počutijo. So pa nekateri deloma na seji občine Štrigova, katere hujskajo Štrigovski JNSarji.

SEJMARJI! Za birme in božja pata dobite za posebno nizko ceno naše molitvenike, rožne vence in druge predmete. Zglasite se v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru ali Ptju!

Liberalni list »Domovina« piše dne 28. aprila, da je ta skupina organiziranih ljudi pričakovala oblast s prošnjo, da naj jih pusti v stari občini Štrigovi ter da bodo v novi občini na Razkrižju večje doklade kakor pa v Štrigovi. Iz tega se jasno vidi, kako JNSarsko glasilo »Domovina« laže in zagovarja rogovileže,

Proti tem ljudem je oblast že storila potrebne korake. Nadalje ta JNSarski list

tudi laže, da bodo v novi občini na Razkrižju večje doklade kakor pa v Štrigovi. Lagali so tudi pred občinskimi volitvami, da je v občini Razkrižje 120.000 din dolga. Sedaj po volitvah pa je ravno obratno. Naenkrat se je odkrilo, da je v Štrigovi nad 300.000 din dolga, katerega bodo morali plačati občani Štrigovske občine. Nova občina Razkrižje je že sestavila proračun za poslovno leto, ki je mnogo manjši od lanskega v stari občini Štrigovi. Lahko si ga vsak ogleda na občinski deski.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 15. maja ob 11 od krije spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Bo to prvi spomenik v Slovenskih goricah, ob najsevernejši meji naše lepe domovine. K tej slovesnosti vabimo vsa društva in korporacije, vse naše prijatelje in sosedje ter predvsem vse Jurjevčane, ki jih je usoda vrgla v svet, pa bili kjerkoli. Ta dan naj pridejo domov, naj pridejo med nas, da obudimo spomine na minule čase in se vidimo pri tej veliki slovesnosti. Iz Maribora bodo vozili posebni avtobusi in bo zvezna prav ugodna. Društva prosimo, da nam javijo približno udeležbo do 5. maja. Na svidenje dne 15. maja pri Sv. Juriju ob Ščavnici!

Sv. Andraž v Slov. goricah. V ponedeljek, dne 25. aprila, sta se poročila Koemut Franc iz Gibine in Miceka Kreft iz Kutine od Sv. Jurija ob Ščavnici. Oba sta iz ugledne krščanske družine. Novoporočencema želimo vso srečo in jima kličemo: Bog vaju ohrani mnoga leta!

Poljčane. Občina uradije odslej tudi v Studencah, in to vsako nedeljo od 8 do 10 v cerkveni hiši. Lastniki orožnih listov (za nošenje orožja) so pozvani na plačilo banovinske takse in naj isto oddajo pri občini radi registracije.

Stranice pri Slov. Konjicah. Cvetni teden smo obhajali sveti misijon, ki je prav lepo uspel. Hvala našemu g. župniku, ki je tako vnet za nas in za zveličanje naših duš. — Dobili bomo kmečko zadrugo, ki jo težko pričakujemo. — Pohvaliti moramo tudi naše pevce, ki nam prepevajo krasne pesmi.

Šmartno ob Paki. Še ni dolgo od tega, ko je nekdo v »Jutru« priobčil dopis, v katerem opisuje in obsoja neki pretep ter nespodobno obnašanje fantov (ki niso bili domačini). Pri tem je pa zlobno pripomnil, da so tozadevni fantje imeli znake »neke organizacije«. S tem je zlobno namigaval, da so bili ti fantje iz fantovskih odsekov katoliških prosvetnih društev. V »Slovencu«

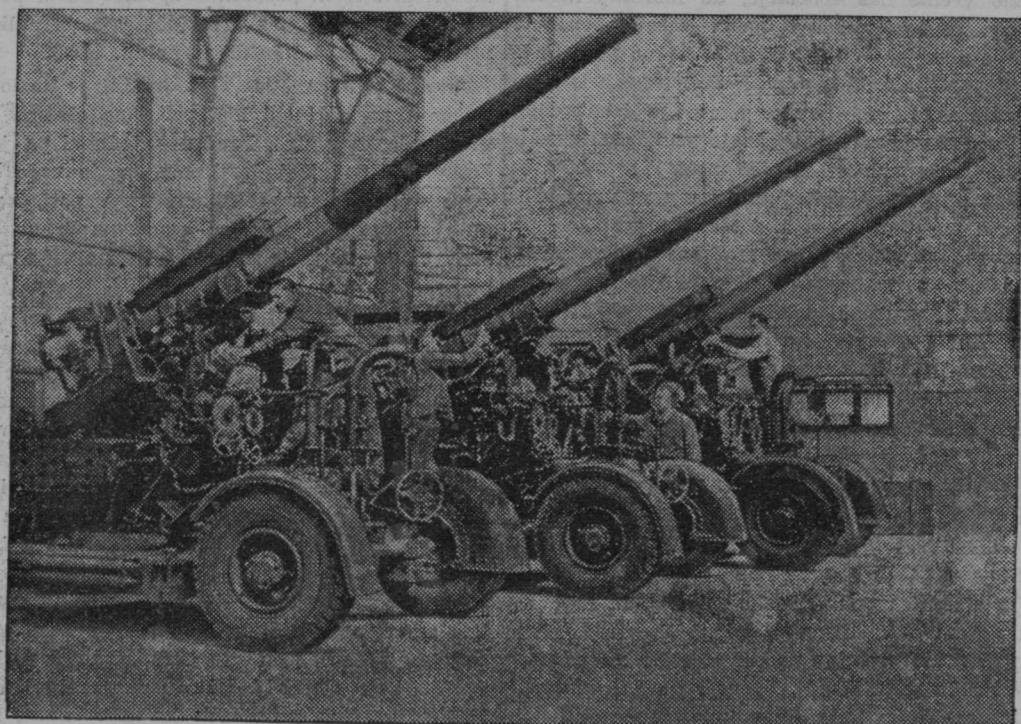
V živalskem vrtu v Hamburgu je povrgla afriška žirafa mladiča.

je dobil zaslужen odgovor. Ker je tako vosten poročavec, smo bili trdno prepričani, da bo poročal tudi o dogodku, ki se je dogodil v Podgori, ko so hodili iz Št. Andraža neki fantje in sta bila med njimi tudi dva iz organizacije! Ta dogodek je takega značaja, da se peča z njim državno tožilstvo. Pa o tem ta resnicoljuben godspod nič ne poroča! Pa še o enem drugem dogodku tudi ne poroča. Pred kratkim je nekaj otrok, med njimi dva, ki obiskujeta gimnazijo, psovalo na grd način neko staro gospo. Ti otroci so iz rodbin, katerim bi mogla biti glavna skrb vzgoja mladine. Pa so ravno njihovi otroci tako slabo vzgojeni! G. dopisnik »Jutra«, zakaj pa o vsem tem nič ne poročate, a?

Galicia pri Celju. Galičani smo veseli, ker nam je poštno ravnateljstvo v Ljubljani zopet nastavilo rednega pismenošči v osebi g. Jožeta Vranjeka, ki je že poprej vršil službo polnih deset let v splošno zadovoljnost vseh okoličanov. 17. januarja je bil prestavljen v Velenje in od tedaj smo s pošto kar »fretarili«. Enkrat je šel na občino po pošto eden, drugikrat drugi. Sedaj je

Pred dnevi se je poročil v Tirani albanski kralj Zogu z mažarsko grofico Appony. Na sliki vidišmo albanska kmata, ki jezdita k poročnim slovesnostim.

Najnovejši angleški protiletalski topovi kalibra 9.7 cm strelijo 9600 metrov visoko in oddajajo vsako minuto 12 strelov.

SPOMINKI ZA BIRMO v veliki izbiri in po ugodnih cenah v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

temu konec. Poštnemu ravnateljstvu se tem potom najlepše zahvaljujemo.

Sladka gora. Zadnjič smo poročali, da se je za veliko noč vrnil iz Rusije po 23 letih Debenak Jožef s Požanske vasi. Danes še nekaj podrobnosti. Ko je bil leta 1915 ujet blizu Pšemisla, so ga Rusi gnali štiri dni in štiri noči brez počitka in brez hrane v Rusijo. V Moskvi je bil v bolnišnici šest tednov, potem so ga poslali v barake v Nižji Novgorod. Kmalu je moral na delo v Razanj, kjer je ostal do letos. Leta 1921 se je tam poročil. Pred revolucijo leta 1918 je bil strojniki pri nekem grofu. Tega grofa je sedaj ob povrat-

ku videl v Moskvi kot berača. Debenak pravi, da je v Rusiji zadnja leta zelo slabo. Davki so neznosni in če so slabe letine, vlada pomanjkanje in lakota. V Rusiji ima ženo in tri otroke, katerih Rusi niso pustili, da bi šli z njim. Dovoljenje za izselitev je dobil samo zase. Skušal bo spraviti sem tudi družino, če pa mu to ne bo uspelo, pravi, da se bo še sam vrnil nazaj. Na potu domov ga ni spoznal nihče. Šele doma so ga spoznali oče in dve sestri, kateri so se ga prav iz srca razveseliili, saj ni bilo o njem že leta in leta glasu.

Razbor pri Zidanem mostu. Leto za letom nas obiskujejo nesreče. Lani je toča uničila poljske pridelke, letos pa slana. Vinogradi so deloma suhi. S strahom gledamo v bodočnost, upanja pa kljub vsemu nismo izgubili.

Peter Rešetar rešetari

Dogodivščina v Ptiju. V Ptiju so zelo zgodovinska tla. Spominjam na rimske dobe, pa na leto 1908 in na 1938. Pa niti dogodki iz rimske dobe niti iz leta 1908 niti iz leta 1938 se niso zgodili drugače, kakor so to ljudje hoteli ali pustili. Na prejšnje dogodke nimamo več vpliva, na dogodivščine iz leta 1938 pa bi lahko imeli nekaj več vpliva. Ne mislim tu oblasti, pač pa vas, vas Slovence. Ali ni morda temu krivo to, ker smo Slovenci v Ptiju malo preveč zablančani? To nam namreč Nemci sami očitajo. Ali imajo prav? Dokažimo jim v bodoče, da nimač prav!

Zbiram dokaze. Zvedel sem, da je moj prijatelj Frtavčkov Grstl od »Slovenca« očital dr. Jančiču, da vse premalo hodi med narod, da nima shodov itd. ter da ga sedaj dr. Jančič toži, češ, da mu jemlje s tem ugled. Jaz bi rad dr. Jančiču pomagal in ker sam ne ve, kje je imel sploh kak shod, prosim, da mi sporočite, če je res kje bil, da ga rešim iz zadrege. Neprijatelju pomagati je dvakrat lepo!

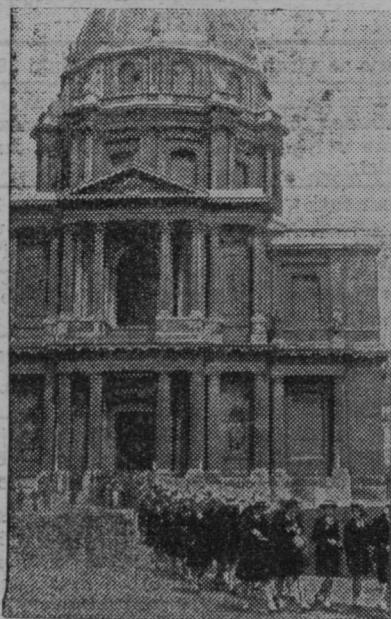
Začarana Udružena opozicija. Ves program Udružene opozicije je v tem, ali pride Maček v Beograd ali ne pride. Ker vsa ugibanja niso dovedla do dejstev, so se odločili na telovniku malega Lazice šteti knofe. Bilo jih je šest in so šteli: Pride, ne pride... Gumb je pokazal, da ne pride. V veliki jezi so ga odrezali, namreč gumb, in upali, da sedaj knofi pokažejo, da Maček pride. In so šteli: Ne pride, pride... In zopet je zadnji gumb pokazal, da ne pride. Tudi tega so odrezali ter začeli zopet šteti: Pride, ne pride... Gumb je pokazal, da ne pride. Moral je s telovnika. Ostali so še trije in zopet so šteli: Ne pride,

pride... Gumb je odletel. Pri zadnjih dveh so šteli: pride, ne pride — zopet je gumb odletel. Ostal je en sam in so šteli: Ne pride. Tako so tudi ta zadnji gumb odrezali. Prepričani, da je čarovnija vmes, ker vsakokrat gumbi kažejo, da ne pride, se je pripeljal mali Lazica k meni na posvet. Svetoval se mu, da naj prišije gume nazaj, ker Maček sploh ne pride — pač pa nekaj prede.

Pucelj in Kramer na velikem shodu. V Krčevini pri Mariboru sta imela Pucelj in Kramer velik shod, katerega se je udeležilo točno 12 ljudi. Da bi jih bilo pa več videti, so obložili vse stene z ogledali, da se ji tako vsak vsaj desetkrat vidi. Puclju samo to ni šlo v glavo, kako da je na shodu videl kar deset oseb sebi podobnih. Ker je misil, da je to od vina, zato raje ni nič vprašal.

Tri robove nazaj. Hitler je odredil, da morajo vsi Nemci, o katerih je dvom, da so pravi Nemci, dokazati za tri robove nazaj, da so Nemci in ne judje. Sedaj bo izdal enako uredbo tudi glede nemškutarjev. In ker si naši nemškutarji tako želijo nemških postav, bomo pa to postavilo tudi pri nas vpeljali. Kateri Nemec ne more dokazati za tri robove nazaj, da je Nemec, mora nazaj k svoji pravi narodnosti. No, to bo naenkrat precej nemških Slovencev!

Amerika bo pomagala! Evropa si ne zna več pomagati. Priti bo morala zopet Amerika. Če bo res prišla, tedaj bi bilo dobro se preseliti v Ameriko, ker bo ta pomoci precej nesla. Kakor med svetovno vojno!

Dom invalidov v Parizu, kjer je grob Napoleona.

Haile Selassie, bivši abesinski cesar, s svojim starejšim sinom v Londonu.

Rijuha je trda, siva in raskava. V nji so še ostanki slabega mila in stara umazanija. Ali mora tako biti? Zakaj ne vzamete za pranje vašega perila priznano dobrega terpentinovega mila Zlatorog? Kako zelo izdatno je, kako bohotno belo peno razvija pri pranju in kako prizanesljivo opere vsako perilo, ki postane voljno mehko in snežno belo!

TERPENTINOVO MILO

Zlatorog

Kako napredujejo Japonci. Japonci so se pri zadnjem sponadu obrnili proti domu in so zadnji teden že precej napredovali.

Lačna Anglija. Anglija je nakupila živeža za celo leto naprej. Tega niti med vojno ni napravila. Ali je tako lačna? Ali je kaj drugega vmes? — To pa sami tuhtajte, saj tudi znate!

Ali si že obnovil naročnino?

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

Kitajke časte spomin padlih vojakov s cvetlicami, katere polagajo pred posebne spominske kamne.

Poslednje vesti

Politične novice

Hitler se je odpeljal v Rim. Dne 2. maja na večer se je odpeljal nemški kancler Hitler z velikim spremstvom iz Berlina v Rim, kamor je dosegel v torek, 3. maja. Pri odhodu iz Berlina so bile zbrane vse nemške nacionalistične organizacije, ki so pozdravljale svojega voditelja, žeče mu srečno slavnostno pot. Italijanska prestolica je bila pri dohodu Hitlerja nad vse slovensko razsvetljena kot uvod v vse številne sestnosti, s katerimi hoče Mussolini počastiti Hitlerja in mu vrnilti sprejem, katerega je bil on deležen za časa bivanja v Nemčiji in posebno še v Berlinu. Za Hitlerjev obisk je prišlo v Rim krog 600 časnikarjev, filmskih operaterjev, radijskih poročevalcev iz Italije, Nemčije in iz drugih držav Evrope in Amerike.

Gospodarske in kulturne prireditve

Občni zbor mariborske Vinarske podružnice. V nedeljo se je vršil na Vinarski šoli v Mariboru občni zbor mariborske Vinarske podružnice pod predsedstvom predsednika dr. Kronvogla. Podružnica ima sedaj 60 članov. Zborovlci so zahvalili na občnem zboru maksimiranje vse viniske trošarine na 1 din in da se šmarnica brezobzirno zatre. Samo v nekaterih krajih, ki niso prikladni za žlahtno trto, se naj dovoli izabala. Ravnatelj Vinarske šole g. Priol je pojasnil zbranim, da bo osnovana banovina v Racer dvoru moderno trsnico in drevesnico kot nadomestek trsnice v Pekrah. Občni zbor so zaključile volitve odbora, kojega predsednik je postal dr. Kronvogel, podpredsednik je posestnik Schwarzbach iz Bistrica in tajnik ter blagajnik pa vinarski instruktor Drolc.

Občni zbor Zadružne zveze. Občni zbor ZZ se je vršil 2. maja v Ljubljani. Skupščino je vodil namesto zadržanega predsednika dr. Korošca prvi podpredsednik ravnatelj Bogumil Remec. Pozdravil je vse navzoče in je predlagal vdanostne brzjavke kralju Petru II., knezu namestniku, predsedniku vlade, notranjemu ministru in banu. Poročilo načelstva je podal ravnatelj Gabrovšek, ki se je spominjal s hvaležnostjo vseh onih, ki so storili odločilne korake, da so rešili naše zadružništvo in našega kmeta. Ta zahvala je bila predvsem izrečena dr. Korošcu ob 20 letnici njegovega predsednikovanja zvezi. Dr. Korošec je prevzel predsedstvo Zadružne zveze dne 27. decembra 1917 in te pomenljive 20 letnice se je spominjal letošnji občni zbor. Zahvalo za izhod iz denarne krize je izrekel g. Gabrovšek banu dr. Natlačenu in ministru dr. Mihalu Kreku. Občni zbor je zaključil g. Remec, žeče novega razmaza našemu zadružništvu za bodočnost.

Kulturni teden v Celju otvorjen. V nedeljo je otvoril celjski župan g. Mihelčič celjski kulturni teden, ki bo trajal od 1. do 8. maja. Otvoritev se je udeležila velika ljudska množica v malih dvorani Uniona. G. Mihelčič je pozdravil g. bana dr. Natlačenu, zastopnika ljubljanskega župana, mariborskoga podzupana Žebota, ptujskega župana dr. Remeca, zastopnika Prosvetne zveze in razne druge navzoče odličnike, kot zastopnike vojaške, duhovske in civilne oblasti ter raznih kulturnih organizacij. K otvoritvi te velepotomembne celjske prireditve je poslal g. notranji minister dr. A. Korošec naslednjo brzjavko: »Ker sem zadržan in se ne morem udeležiti otvoritve, pozdravljam to važno in pomembno prireditve in ji želim najboljši uspeh.« Celjski kulturni teden nudi obiskovalcem likovno razstavo in razstavo tiska. Vršili se bodo razni koncerti. Pozivamo in prosimo, da naš podeželski okoliški narod v obilnem številu ogleda vse pomembne zanimivosti velevažne in poučne celjske prireditve!

Novice

Redna sv. maša na Slomškovem grobu. Od slej do oktobra bo vsako sredo zjutraj ob 6.30 sv. maša na Slomškovem grobu. Priporočamo Mariborčanom, da se te službe božje udeležujejo. Med sv. mašo je tudi sv. obhajilo, po sv. maši pa skupna molitev za beatifikacijo Slomšeka.

Redeči jubilej. Dne 1. maja smo slavili lep jubilej, kakršnega še ni dočakala naša župnija. G. duhovni svetnik Alojzij Šuba je obhajil 40 letnico, od kar je med Zadolji. Za to slovesnost so dekleta lepo okrasila cerkev in župnišče. Na predvečer se je zbrala vsa župnija pred župniščem, kjer so med pokanjem možnarjev pevci

zapeli in mlađi tamburaši zaigrali podoknico, nakar je sledilo več deklamacij in častitk. Vsi govorniki in častitke so izražale veliko ljubezen fanarov do svojega dušnega pastirja. Vsa župnija je hvaležna g. svetniku za velik trud, ki ga je imel v dolgih 40 letih, saj je samo sv. obhajil razdelil v tem času nad en milijon. Župnija šteje 1100 prebivalcev. Želim, da bi g. svetnik obhajal med nami še 50 letnico župnikovanja! K jubileju naše častitke!

Smrt Maistrovega častnika. Nenadoma je umrl v nedeljo v starosti 61 let g. Milan Grebenec, upokojeni podpolkovnik, ki je bil rodom iz Velikih Lašč, a je živel precej let v pokoju v Mariboru. Rajni je bil poveljnički bataljon pod generalom Maistrom in se je udeležil bojev za Korčko. Ostani mu ohranjen časten spomin!

Znan mariborski vleveindustrijač umrl. V starosti 69 let je preminil v nedeljo po dolgotrajni bolezni g. dr. Rudolf Franz, vleveindustrijač in lastnik znane tvrdke Ludovik Franz in sinovi na Meljski cesti v Mariboru.

Izredno kostanjevo drevo. Iz Šmartna ob Paki poročajo: Te dni je padlo na posestvu Radoslavnika, p. d. Mravljaka v Skarnem največje drevo na naši župniji in mislimo, da tudi daleč na okoli. Bilo je to kostanjevo drevo, ki je imelo v premeru tri metre ali v obsegu devet metrov. Če ga je hotel moški obhoditi, je bilo treba napraviti trdo ob deblu 13 korakov po 70 cm dolgih. Les bo prodan za tanin in ga bo okrog šest vagonov. Drevo je še vedno rodilo lep in obilen sad. Posekati so ga morali zato, ker so otroci v drevesni votlini zakurili in so ga tako poškodovali, da bi začeli usihati. Res Škoda takega oraka!

Desetmesečni otročiček se zadušil v dimu. V Andrencih pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah je pustila dñinarica Marija Fekonja svojo desetmesečno Ivanko samo doma. Otročiček je vrgel plenico na zakurjeni štedilnik. Ko se je mati vrnila, je našla otroka zadušenega v dimu.

Dva požara v Ribnici na Pohorju. V zadnjem času sta bila v Ribnici na Pohorju kar dva požara. V noči na 20. april je pogorela nova žaga g. Josipa Zapečnika. Škoda pa precej krita z zavarovalnino. Požara ni nihče opazil ter so zjutraj našli — pogorišče. V noči na 1. maj pa je v Josipdolu pogorela gostilna Zgornji Pok. Hiša je last g. inž. Lenarčiča, gostilno pa je imel v njejmu g. Piščanec. Zgorelo je vse ostrešje. Gasilci so preprečili še večjo nesrečo.

Od žganja pijani svak zaklal svakinjo. V Mojsstrani pod Triglavom je zaklal od žganja pijani drvar Andrej Rekar svojo 60 letno svakinjo in posestnico Terezijo Kosmač, ki mu je slučajno prišla nasproti, ko je pjanec z nožem v roki divjal za svojo ženo. Kosmačeva je kmalu zradi treh zaboldljavev izkravavela. Zločinca so orožniki prijeli.

Napad na cesti. Na jurjevo nedeljo je napadel v Arnovem selu znan razgrajac iz Zdol pri Brežicah v družbi še treh drugih fantov na cesti voz, na katerem je bilo več ljudi, tudi otroci so bili vmes. Eden od napadalcev je ustavil konja, znani razgrajac pa je začel mahati z nožem. Vozniku se je posrečilo, da je pognal konja v dir in rešil ljudi na vozuh hujše nesrečo. Žalostno je, da se še vedno najdejo fantalini, pred katerimi človek ni varen življenga niti podnevi.

Nesreča francoskega letala. Na potu iz Romunije je ponesrečilo v nedeljo v Cerklih pri Kostanjevici francosko vojaško letalo. Gre za bombnik, ki je bil prisiljen k pristanku na nepriskladnem kraju. Letalo se je precej poškodovalo. Petim potnikom se ni zgodilo nič pomembnejšega.

Strela udarila v vojaški opazovalni balon. V vojaškem taborišču v Bitschu na Lotrinškem je udarila strela med nevihto v vojaški opazovalni balon, ki je bil v višini 100 m. Izpod gorečih razvalin so potegnili obžgani trupli dveh častnikov. Strela, ki je vžgala balon, je zdrknila v zemljo po vrh skozi telesa petih vojakov, ki so držali balon. Vojaki so dobili hude opekline in poškodbe.

Z mesec majnik priporočamo: Pirc, Šmarnice, broš. 16 din, vez, z rdečo obrezo 28 din, z zlato obrezo 40 din; Godec, Lurška Mati božja, vez, z rdečo obrezo 24 din, z zlato obrezo 36 din; Škufca, Šmarnice, vez, z rdečo obrezo 24 din, z zlato obrezo 36 din; Volič, Šmarnice naše ljube Gospe presvetega Srca, vez, z rdečo obrezo 16 din; Žgur, Marija Devica Majnikova kraljica, vez, z rdečo obrezo 16 din, z zlato obrezo 28 din;

Lukman, Majnik poje (štiri Marijine pesmi), partitura 12 din, vsi glasovi 4 din. — Udeje Družbe sv. Mohorja dobe knjige 25% cene, če jih narocijo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. 794

Društvene vesti

Svetina nad Celjem. Na belo nedeljo so priredile organizacije katoliške prosvete iz Laškega in bližnjih župnih laških dekanije prvi pomladanski tabor na prijazni Svetini nad Celjem. Fantovski odsek od Sv. Ruperta na celu tamoznjega Prosvetnega društva je tako prisrčno in toplo pozdravil ob Romihovi kapelici premnoge mlade romarje, ki jih je v vzorjem redu pripeljal preč. g. msgr. dr. Kruljc, da je na mah zavladalo nadvse veselo razpoloženje med vso množico ljudstva. G. msgr. je nato v navdušenem govoru orisal v nabito polni svetinski cerkvi veselje mladega srca do nebeske Matere Marije, ki je patrona čedne svetinske cerkve. Po sv. maši, ki jo je daroval domači g. župnik in med katero je vse ljudstvo prepevalo, je bil tabor. G. Turšič kot načelnik šentrupetskega društva je v lepem govoru pozdravil vse goste ter dal besedo Kolšku Janezu iz Laškega, ki je v ognjevitem govoru o naloga naše katoliške mladine pridobil vse srca velike množice taborjanov. Dr. Bitenc iz Celja pa je temeljito razpravljal o vlogi krščanstva, ki je edino izmed vseh današnjih činiteljev zmožno rešiti socialno vprašanje. Splošno odobravanje je bila pohvala vsem govornikom.

Laško. V nedeljo, 8. maja, priredi fantovski odsek sodelovanjem dekliškega krožka ob treh popoldne v nadžupniški dvorani slavnostno akademijo. Na sporednu so izbrane in mične točke. Vsi ljubitelji napredka naše zavedne mladine so vladno vabljeni.

Dopisi

Velenje. Škalske Cirkovce so doobile novega učitelja iz Maribora. Otroci so se ga vzradostili, ker jih lepo uči ter radi hodijo v šolo. Tudi starši so prav zadovoljni ter želijo, da bi g. učitelj še dolgo let učil tukajšnjo mladino.

Sv. Rupert nad Laškim. Prosvetni tabor na Svetini na belo nedeljo se je po prizadevanju g. Kolšeka iz Laškega z vso odločnostjo zavzel za zgraditev Prosvetnega doma, ki se bo postavil v št. Rupert. Mnogi vrli gospodarji in uvidevni može so začeli z veliko vmem delovati za uresničenje te misli, začeli dovajati potrebno kamejne, peseke in vse potrebno. Ne manjka pa tudi pri nas ljudi, ki jim je vsaka krščanska zadeva trn v peti ter delajo z vsemi silami proti postavitvi društvenega doma. Nek mož povsod po sejnih agitira proti našemu domu, češ, tam se bo mladina samo pohujševala; a noben pameten človek ga ne posluša; saj vemo, da JNSarji ne znajo drugega kakor zabavljati in rušiti! Vsi vrli gospodarji pa pravijo: z božjo pomočjo bomo Slomšekov dom v Sv. Rupertu še letos postavili!

Kdor oglašuje — napreduje!

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Dva oferja se sprejmata, Maribor, Košaki 39. 774

Trgovski vajenec, lepega vedenja, zdrav, poštenih staršev in z dobro šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino Jos. Farkaš, Sv. Jurij ob Ščavnici. 798

Sprejmem takoj kmečko dekle, stara 20—24 let, ki je pametna in poštena ter pridna, ubogih staršev in zna vse kmečka dela ter tudi nekoliko hišna. Služba dobra, plača po dogovoru. Josip Prekop, pekarna, Sv. Jurij ob južni železnici. 797

Zagarja, ki je popolnoma več v obratovanju s turbinskim pogonom, sprejmem takoj. Urbič, Fram. 780

Zanesljivega viničarja srednjih let, oženjenega, sprejmem. Brez otrok imajo prednost. Ponudbe pod »Zanesljiv viničar 795« na upravo »Slovenskega gospodarja«.

Deklo, večo molže in vseh poljskih del, iščem na malo posestvo. Plača 100 din. Tihec, Tezno 94 pri Mariboru. 785

Pridnega kovačkega vajenca sprejme takoj Dan-kovec Jurij, kovač, Polzela. 775

Kmečka trgovina

Kriza izvoza našega lesa

V naši lesni trgovini je zavzel sicer predvideni zastoj nepričakovano velik obseg; tudi utegne biti dolgotrajen ta zastoj, ker vlada na svetovnem trgu že občutna stagnacija — skorajda diktirana na od pretiranega birokratizma — ker se vse povsod onemogočuje medsebojna svobodna trgovina z raznimi prisilnimi odredbami ter naredbami. Tako so izpadle kot naše bivše največje odjemalke Anglija, Nemčija in Italija. Izgleda pa ni na kako skorajšnje izboljšanje.

Posebno so prizadeti naši producenti lesa, katerega prorika je v dobi dobre konjunkture silno narasla. A dočim se nam to blago doma po nepotrebnem kvari in se z vsakim dnem veča škoda našim producentom, pa v Italiji zelo primanjkuje baš tega blaga tako, da so že mnoge tvornice morale ustaviti obrate ter odpustiti delavstvo, seveda samo zato, ker prevneti birokrat je še vedno čakajo z izdajo uvoznih dovoljenj. Podobne razmere vladajo v Nemčiji, čeprav v malo drugačni obliki. Kamorkoli skušamo usmerniti naš izvoz, povsod naletimo na skoro iste ovire.

Morda se bodo tega zavedli tudi naši odločujoči faktorji in pravočasno ukrenili vse potrebno, da se našemu lesnemu izvozu kako odpomore.

Izvoz živine v Italijo

Na Reki se vršijo posvetovanja med zastopniki našega Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine in italijanskimi delegati. Namen te konference je organizacija prodaje naše živine na reškem trgu za vso Italijo. Tako centralo ima že Mažarska, pa tudi Romunija jo namerava osnovati. Izgleda, da bodo dogovori za osnivanje naše prodajne centrale ugodno potekli ter bo nova ustanova vsekakor dobro vplivala na izvoz naše živine.

Pozor na zdravilne rastline!

Pridobivanju in prodaji zdravilnih rastlin posvečajo naši ljudje še vse premalo pažnje, dasi bi se dalo z njimi zaslužiti lepe denarce, zlasti v današnjih časih, ko slovenski kmet res nima skoraj ničesar drugega za prodajo kakor živino in les. V nekaterih pokrajinali naše države se kmetuje na veliko pečajo s pridelovanjem zdravilnih rastlin, še bolj pa v Bolgariji. Za naše zdravilne rastline se zanima zlasti Nemčija ter nam je zoper odobrila drugi tromesečni kontingent za izvoz v višini 127.000 mark — kar je v našem denarju poldrug milijon dinarjev.

Hmeljski nasadi se ne bodo zmanjšali

Pred kratkim smo poročali o konferenci, ki je bila v Pragi in se je pečala z zmanjšanjem hmeljskih nasadov v Srednji Evropi. Sedaj pa nam javljajo zopet iz Prage, da bo taka omejitev težko izvedljiva. Zastopnik naše države na omenjeni konferenci je nastopal proti predlaganim omejitvam ter je izjavil, da jih naša država ne bo izvajala. V Pragi smatrajo, da bi bilo tudi na češkem težko izvesti ta sklep, ker je prišel prepozno glede na stanje nasadov.

Živila

Plemenski sejem rodovniške živine Zveze selekcijskih društev za svetlolisasto govedo je bil dne 23. aprila v Beltincih v dolnjelendavskem okraju. Na sejem je bilo prigsnanih 69 bikov, 15 krav in 7 telic, prodanih pa je bilo 35 bikov, tri krave in ena telica. Biki so dosegli ceno 6—8 din za 1 kg žive teže ter so se prodajali po 2400 do 4400 din za glavo. Krave so dosegle ceno 5—6 din. Plemenski biki so nakupljeni za okraje: Ljubljana, Ljubljana okolica, Maribor levi breg, Murska Sobota in Ljutomer.

Markov sejem v Zagrebu. Na staroznani Markov sejem v Zagrebu, ki je eden največjih v državi, je bil radi slabega vremena dogon majhen ter je znašal okrog 1500 glav. Kupcev pa je bilo veliko, in sicer 237 naših in 86 inozemcev. Zaradi velikega povpraševanja in slabega dogona so se dvignile cene za povprečno 50 par ki 1 kg. Biki so se prodajali po 4.50 do 5.70 din, krave po 3.50 do 4.50 din, telice 4—5.50, voli 5.50—6 din 4.50 do 5 din za 1 kg žive teže.

Maribor: debeli voli 4.25—5.50, poldebeli 3.75 do 4.75, plemenski 4.50—6 din, biki za klanje 3.50—4.75, klavne krave debele 4—4.90, plemenske 4—5.25, krave za klobasarje 2.50—3.25, molz-

ne 3.75—5, breje 3.50—4 din, mlada živila 4.50 do 6 din, teleta 5.50—7.50 din.

Ptuj: voli 3.50—5 din, krave 2—4.25 din, biki 3.50—3.75, junci 3.50—4 din, telice 4—4.75 din. Nova cerkev: voli 5.50—6 din, krave 4—4.50, telice 5 din. Sejem je bil slabo obiskan.

Razkrije: krave 3.50, 2 din, telice 5 din, biki 4.50, 3.50—4 din. Promet zelo slab.

Velik letni Jurjev semenj v Novem mestu. Najvišja cena pri volih je bila dosežena s 3200 din, najnižja pa 900 din, pri kravah najvišja 2400 din, najnižja 500 din. Na tehnico je bila dosežena najvišja cena pri par komadih volov 5.50 din, povprečno pa se je plačevala goveja živila od 3

do 5 din 1 kg. Kupčija je bila prav slaba in je v znamenju padanja cen zaradi pomanjkanja krme

Svinje

Trgovina s svinjami je precej živahnja. Pokazal je to zlasti zadnji mariborski sejem, na katerega je bilo pripeljanih 174, prodanih pa 135 svinj. Cene so bile: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 65—100 din, 7—9 tednov 110—130 din, 3—4 mesece 150—210 din, 5—7 mesecev 300 do 390 din, 8—10 mesecev 420—490 din, eno leto 710—820 din; 1 kg žive teže 6.50—7.75 din, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — Na sejmu v Ptaju so bili pršutarji 7—7.50 din, plemenske svinje 6 do 6.75 din, mladi prasci 60—120 din komad. — Na Dolenjskem so dva meseca stari prasci po 150—200 din, 4—5 mesecev pa 300 din komad.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Višina obresti terjatve Posojilnice. Iсти. Bili ste porok za dolg, ki se je imel po odločbi sodišča obrestovati s 6%, Posojilnica pa je zahtevala 9%. Vprašate, ali je imela Posojilnica pravico zahtevati 9% in za katero dobo. — Porok ni dolžan plačati višje obresti nego glavni dolžnik, razen, ako se je sam posebej zavezal k plačilu višjih obresti. Ako je sodišče odločilo o višini obresti, istotako niste dolžni plačati višje (brez zadevnega dogovora). — Od nezaščitene terjatve in nezaščitenega dolžnika so posojilnice lahko ves čas zahtevale 9% obresti, ako so bile dogovorjene. Od zaščitenih dolžnikov pa so smelete za stare dolgove terjati do 23. novembra 1933 6% obresti, ako so vložile tožbo; 10% pa, ako niso tožile. Od 24. novembra 1933 naprej so smelete zadruge, ki so članice zadružnih zvez, zahtevati le 6% obresti, one izmed teh zadrug pa, ki so imele več kot 25% svoje obratne glavnice izposojene od drugih denarnih zavodov, so smelete od 1. januarja 1935 dalje do 26. septembra 1936 računati največ 7½% obresti.

Plačilo davkov od neprepisane parcele. M. Počnik. Pred petimi leti ste kupili neko parcelo, geometrijo je odmeril še pred dvema letoma, v zemljiški knjigi pa še vedno ni prepisana na Vaše ime; davke plačuje radi tega baje še vedno prodajalec, ki Vam na račun teh davkov odtrguje zasluzene dnine. Vprašate, ali je k temu upravičen. — Davčna uprava res izterjava davke le od vknjiženega lastnika. Ako v kupni pogodbi niste ničesar določili glede plačevanja davkov, je pravilno, da plačuje davke tisti, ki kupljeno parcelo hasnuje. Ako hasnujete parcelo Vi, je plačujoči lastnik upravičen odracunati plačane davke od Vašega zaslužka.

Ali pot po treh letih »zapade«? O. Kosič. V godu križniškega reda se nahaja studenec, h kateremu so okoliški prebivalci že sto let zahajali po vodo, niso pa zahajali zadnja leta, ker je bilo vsed dežja vode drugod dovolj. Pot, katero so preje prebivalci uporabljali, je medtem zavrstila z mladim drejem in trnjem; uprava križniškega reda je ne dovoli obnoviti, češ, da ste vsled triletnje neuporabe pravico do pota izgubili. Enako uprava iz istega vzroka ne dovoli zopetno uporabe ceste, po kateri ste preje že od pamтивka prevajali drva in listje iz svojega gozda skozi gozd križniškega reda. — Že obstoječa služnostna pravica sicer res zastara vsled neizvrševanja, a v treh letih le, ako se je obvezana stranka (uprava križniškega reda) protivila izvrševanju služnosti, upravičenec pa ni uveljavil svoje pravice v treh zaporednih letih. Ako pa je upravičenec prostovoljno (torej ne radi protivljenja obvezane stranke) opustil izvrševanje služnosti, tedaj zastara služnost šele v 30 letih. — Ako so prošnje brezuspešne, pravdali se pa ne bi radi, je težko svetovati.

Mojstrski izpit v kaznilnici izučenega čevljarja. M. P. Z. v P. Vaš sorodnik se je v kaznilnici prav dobro naučil čevljarskega dela. Vprašate, kako bi prišel do mojstrskega izpita in izvrševanja čevljarske obriti. — Najprej bo moral opraviti pomočniški izpit. Pri tem bo moral dokazati s potrdilom zavoda (za izvrševanje kazni), da se je najmanj tri leta učil čevljarskega obrta ali kot delavec del v rokodelski (čevljarski) delavnici v zavodu, da je pismen in da je pohajal in uspešno dovršil rokodelsko šolo v zavodu, če je takva v zavodu. Brez predhodnega pomočniškega izpita bi smel opraviti mojstrski izpit le, ako se je izučil čevljarskega obrta (z najmanj trilet-

nim delom, odnosno učenjem) in nato delal v čevljarskem obrtu v zavodu še najmanj štiri leta. Če je trajalo delo v čevljarskem obrtu v zavodu manj kot štiri leta, sme opraviti mojstrski izpit, če dokaže, da je bil zunaj zavoda kot pomočnik ali tovarniški delavec še toliko časa, kolikor mu nedostaja do štirih let pomočniške zaposlitve. Izpit se opravlja pri komisiji, ki je pristojna za kraj njegovega stalnega bivanja. — Za izvrševanje čevljarskega obrtu je potrebno, da si izprosi zadevno dovolitev od okrajnega glavarstva. V to svrhu se mora najprej prijaviti pri združenju čevljarjev, predložiti rojstni in domovinski list, nrvstveno spričevalo in spričevalo o opravljenem mojstrskem izpitu, plačati tako zvanoto inkorporacijo, združenje bo vlogo poslalo obrtniški zbornici v Ljubljano, le-ta mu bo izstavila potrdilo po § 95. obrtnega zakona in s tem potrdilom opremi prošnjo na okrajno glavarstvo.

Zbrisna pobotnica — stroški. N. Pohl. Otroka, ki sta postala polnoletna in dobila svojo terjatev plačano, naj napišeta izbrisno pobotnico z vsebino, da potrjujeta, da sta dobila svojo terjatev (ki jo je opisal) izplačano ter da dovoljujeta, da se zbrisuje zastavna pravica, ki je bila v prid te terjatve vknjižena pri nempremčinah (navesti je kat. občino in vložno številko). Taksa znaša pol odstotka terjatve. S to pobotnico lahko otroka sama ali lastnik obremenjenega zemljišča na kak uradni dan predlaga pri pristojnem sodišču vknjižbo zbrisja zastavne pravice. Plačati bo treba le 15 din za predlog (ako znaša terjatev 14.500 din).

Kdor propade v pravdi, plača stroške nasprotnika. E. P. G. V neki kazenski stvari ste podlegli; pri razpravi ni bilo govora o plačilu stroškov nasprotnikovega odvetnika, sedaj po osmih mesecih pa je predlagal nasprotnik, naj se Vam nalože v plačilo hkrat s pričinami in odškodnino za njegova poto. — Najbrž ste preslišali, da je sodnik pri objavi sodbe izrekel, da morate plačati tudi stroške kazenskega postopanja. Med slednje stroške pa spadajo tudi pričnine, nagrade in potrebi izdatki branilcev in drugih zastopnikov strank ter ev. potrebi izdatki nasprotnika, ako je bil zaslišan kot priča. Zato boste morali žal tudi zadevne stroške plačati po sodni odmeri v osmih dneh, da ne bo nasprotnik vodil izvrsbe.

Stroški odvetnika, ki je bil postavljen od odvetniške zbornice. M. H. St. I. V neki pravdi Vam je bila podeljena pravica revnih in za sestavo priziva ter zastopstvo v prizivnem postopku postavljen odvetnik. Le-ta zahteva od Vas plačilo zneska 303 din kot svojo terjatev, kar se Vam ne zdi utemeljeno. — V predmetnem primeru Vas je moral odvetnik zastopati brezplačno in niste dolžni plačati nikakih sodnih ali drugih stroškov. Le ako ste naknadno dobili možnost plačati za stopanje, bi imel odvetnik pravico, zahtevati od Vas nagrado.

V prizivnem postopku so novote nedopustne. Ista. Opazirali smo že na tem mestu, da mora stranka že pred prvim sodiščem iznesti vse dejstva in okolnosti, ki so važne za ugodno rešitev pravde ter predlagati vse dokazila, kajti v prizivu in pri prizivni razpravi so novote (nove trditve, nova dokazila) nedopustne. K prizivni razpravi se vabi — ako ni treba zaslišati strank — le zastopnike; radi tega niste bili od sodišča o razpravi obveščeni. Navadno odvetnik obvesti svojo stranko, a kot zastopnik revnih (ki pisem ne dobi plačanih) le v nujnih primerih. — Prepis prizivnega spisa ali priziva lahko zaprosite od odvetnika in stane vsaka stran pri vrednosti

spornega predmeta do 1000 din — 1 din, pri vrednosti nad 1000 do vštevih 10.000 din — 2 din. Dolžan pa odvetnik baš ni napraviti Vam prepis, ker to ne spada nujno k zastopstvu, za katero je bil postavljen, in je oprava takih nenujnih del stvar svobodnega dogovora. Vsekakor si spis lahko ogledate pri sodišču (brezplačno) in si eventualno sama napravite prepis.

Neizpolnitev dogovora, sklenjenega pred notarjem. Š. A. v P. Z dvema posopestnicama ste pred notarjem »dogovorili kupno in prevzemno pogodbo in je notar vse popisal«, »pravomočno« pogodbo bi pa naj delali, ko bi Vi izplačali določeni znesek, najkasneje pa 1. 1. septembra 1938. Navedeni posopestnici ste se pa naknadno premisili in nočeta izpolniti dogovora. — Očividno ste sklenili pred notarjem dogovor bodoče pogodbe, ki je obvezen, ker je določen tako čas sklepanja kakor bistveni deli pogodbe. Izvršitev obljube morete zahtevati s tožbo, katero je vložiti najpozneje v enem letu po pogojenem času. Ako se sopogodenici ne bosta spamerovali, jih boste morali še z izvršbo prisiliti k izpolnitvi dogovora. — Z Vašim kupcem se morate sporazumi, oziroma pogodbo izpolniti, ker boste težko dosegli, da bi Vam pravnoveni sopogodenici morali vrniti aro, ki bi jo Vi izgubili pri pogodbah s tretjimi osebami.

Pravica do skrajšanega roka. F. Šab. Vaši prvi trije sinovi so odslužili polni rok, četrti skrajšanega, peti zopet poln; vprašate, ali ima šesti tudi pravico do skrajšanega roka. — Šesti sin bo moral služiti poln rok, ker ima pravico do skrajšanega le tisti, ki nastopi vojaško službo neposredno za dvema članoma rodbine, ki sta služila poln rok. V kolikor je tretji sin opustil prosi za skrajšan rok, žal ne more šesti tega izrabiti v svoj prid.

Šoferski izpit. Mi. H. Vel. Ned. Radi bi prišli na najhitrejši in najcenejši način do šoferskega izpita ter ev. odslužili nagrado učitelju z delom. — V Mariboru vodi šofersko šolo inž. Keršič Fr. v Frančiškanski ulici. Pouk stane 2000 din (izpit posebej 480 din) ter je trajanje pouka odvisno od sposobnosti učenca. Ako bi bivali v Mariboru ter ves svoj čas posvečali le šoli, bi Vas inž. Keršič v dveh do treh tednih usposoblil za izpit. Glede pogojev plačila bi se morali sami z njim posmeti. Seve Vas lahko izuči tudi kak drug zasebnik; mi žal o drugih nimamo evidence.

Ali je pogodba, sklenjena od očeta-izročitelja, obvezna tudi za sina-prevzemnika? F. Korošec. Preden je Vaš oče izročil svoje posestvo Vam, se je pogodil s cestnim odborom, da mu, za namerano prenestitev banovinske ceste odstopi kos zemljišča. Cestni odbor je sicer z delom začel, a ga ni dovršil in ga radi pomanjkanja sredstev tudi ne namerava dovršiti. Vprašate, ali je navedeni dogovor tudi za Vas obvezen. — Cestni odbor more, če ne neposredno, pa posredno doseči, da se dogovora tudi Vi držite; zato Vam odsvetujemo ravnanje proti dogovoru. Upamo, da

se bo dala stvar sporazumno z odborom urediti po Vaši želji.

Vaški električar. Mi. H. Vel. Ned. Vprašate, ali mora imeti »vaški električar« kak izpit, čeprav zna svoje delo, in kaj vse je potrebno za izvrševanje takih poslov. — Zanima Vas očividno elektroinstalaterska obrt, ker druga za Vas ne prihaja v poštov. Brez zadevne pooblastitve od strani obrtnice nobenih smet na nagrado izvrševati elektroinstalaterskih poslov, ker bi Vas sicer obrtna oblast kaznovala radi šušmarstva. Sebi ve morali plačati tudi pridobinu. Kdor želi izvrševati navedeno obrt proti nagradi, mora predvsem dokazati strokovno izobrazbo, in sicer s spričevalom o opravljenem pomočniškem in mojstrskim izpitom.

Kmečka posojilnica ne izplačuje vlog, ne obresti. J. Legeny v R. Pritibujete se, da Vam imenovani denarni zavod od Vaše vloge ne izplačuje niti obresti in želite vedeti, koliko Vam je dolžan izplačati. — Ako je Posojilnici dovoljena zaščita, je dolžna izplačati le toliko, kolikor določa izplačilni načrt. Prosite, naj ga Vam pokazejo. Ako pa Posojilnici zaščita ni dovoljena, mora vloge izplačati brez omejitve, odnosno se more sklicevati le na omejitve (ev. odpovedne roke), določene v njenih pravilih, v kolikor so Vam slednja znana ali bi Vam morala biti znana. Ker se likvidnost denarnih zavodov boljša, bodo tudi zaščiteni kmalu kaj več izplačali.

Dolžnost železniškega delavca plačevati zgradarino. F. Oštir. Plačevanja zgradarine bi bili oproščeni le, če bi bivali v hiši Vi sami in Vaši poljski delavci ter če bi ne imeli drugih stalnih dohodkov razen iz kmetijstva. — Zgradarino mora plačevati, oziroma se jo predpiše lastniku hiše, ne glede na to, ali on sam gospodari ali pa se njegovi starši. — Ker bivate v hiši Vi in Vaši starši, ki Vam ne plačujejo nikake najemnine, vzame davčna oblast kot kosmato davčno osnovno višino letne najemnine, ki se plačuje za najboljje podobne prostore. Če pa ni takih prostorov za primerjavo, ugotovi vrednost letne najemnine davčni odbor po dejanskih krajevnih prilikah. — Od tako ugotovljene kosmate davčne osnove se odbiye 30% iz naslova stroškov za vzdrževanje, upravo in amortizacijo hiše. Od tako dobljenega zneska (čiste davčne osnove) se plačuje 12% zgradarinskega davka, pristeti pa je še banovinski in ev. občinsko doklado ter dopolnilni davek.

Kaj določa § 137. zakona o neposrednih davkih. Isti. »Če davčni obvezanec ne izroči davčne prijave v določenem roku, ali če se mu ne vpošteva opravičitev prekoračenega roka, mora plačati poleg osnovnega in dopolnilnega davka kot kazen 3%, če pa ne izroči prijave v osmih dneh niti na pismeni poziv, 10% osnovnega davka. Kazen odmeri pristojno davčno oblast bo nem z osnovnim in dopolnilnim davkom.« — Upamo, da bo davčna uprava upoštevala Vaše neznanje davčnih predpisov, radi katerega ste doslej opustili davčno prijavo.

vrgli v zrak. Opustili so brezuspešno obleganje in so le oddaleč grozili.

Matjažek pa je sameval v svoji celici. Ječarji so pozabili nanj. Bil je že lačen in žejen, toda nikogar ni bilo, da bi ga utesnil. Jokal in klical je zaman. Neke noči, ko ni mogel spati, pa ga je nenadoma vrglo kvíšku. Slišal je zamolkle udarce... Prihajali so bliže in bliže. Prislonil je uho k zidu in pazljivo poslušal. Da, nekdo je udarjal z rovnico.

Nekega dne pa so se nenadoma zamašala tla. Zazijala je široka luknja. Skozi to luknjo sta prilezla dva moža, oborožena do zob. Srepo sta ga pogledovala in segla po bodalih. Matjažek je zajokal. Nato sta se nekaj časa tiho razgovarjala v tujem jeziku. Potem sta mu prebila okove in ga po izkopanem rovu odvedla na prosto.

(Dalje prihodnjič)

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

17

legali, pa vse zaman. Obramba je bila zelo močna. Toda odnehalni niso, ker je grof daleč preko mejá slovel kot stiskač in bogataš.

Turki so kaj hitro prišli. Neke noči so iznenada pridrveli, oplenili vas, jo začgali, nato pa se vrgli na grad. Dolgo so ga ob-

Tedaj so si Turki izmisli zvijačo. Sklenili so, da bodo grad izpodkopali in ga

Skrivalnica

Kje je učitelj?

MALA OZNANILA**SLUŽBE:**

Priden, močan, zdrav učenec se sprejme za pekovskega vajenca v pekarno Jos. Ornig v Ptaju. 768

Sprejmem žagarja in mlinarja. Sajko, Grušovje, Konjice. 767

Sprejme se družabnik-ca v primitivno, dobro uspevajočo tkalnico z nekaj gotovine. Ponudbe na upravo pod »Lep dobiček 771«.

Sprejmem takoj krojaškega pomočnika, dobra moč! Krojaštvo Sv. Kunigunda na Pohorju, Zreče. 741

Sodarskega pomočnika sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Repič Fran, sodar, Ljubljana, Trnovo. Nastop takoj. 748

Iščem pridnega kravarja, tri osebe. Gorus, Maribor, Soda ulica 26. 778

Deklo za vse, ki zna tudi kuhati, sprejme Warsberg, Šmartno ob Paki. 791

POSESTVA:

Malo posestvo se proda takoj zaradi selitve. Hiša novozidana. Tobakarna Apače, Sv. Lovrenc na Dravskem polju. 789

Mesnica z inventarjem in stanovanjem v Studencih ugodno za oddati. Poizvedbe pri Šenverte Aloysiji, Špesovo selo, Minžgarjeva 12, Maribor. 788

Prodam posestvo: zidana hiša, 19 johov zemlje, gozd, sadomosnik, njive, travniki, 25 minut od cerkve Št. Ilj pri Turjaku, se poceni proda. Vprašati pri Alojzu Krenkar, Straže, Misiinje.

Kupim kmečko posestvo z gozdom, ne nad eno uro od Celja, od 100.000 do 150.000 din. Rajhman, meščanska šola, Celje. 770

Malo posestvo naprodaj, eno uro od Celja in pol ure od Štor, v ravnom. Pojasnila daje Alojzij Suša, Blagovna, p. Sv. Jurij ob juž. žel. 769

Kupim posestvo 5—7 oralov, eno uro od Maribora. Prevzamem tudi prevžitkarja. Naslov v upravi lista. 777

RAZNO:

Kislo zelje in kislo repo kupi Lovrec, Maribor, trg, vrsta olja. 793

Odkar kupujemo obleke, čevlje, perilo ter blago v Manufakturi Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10, smo prav dobro in poceni oblečeni. 792

Nove žrmlje, kovački meh, švungkolesa proda: Franc Škrlec, krojač, Velika Nedelja. 796

Jabolčnik. Če Vam bo primanjkovalo domače pičače, naročite »Jablus« tvarino, iz katere napravite izvrsten jabolčnik ali hruškovec, ne da tudi rabite naravni sadjevec, in se da izborno mešati z vsako drugo pičačo. S poštnino stane 50 litrov 35.50, sto litrov 58.—, 150 litrov 82 dinarjev. Znižane cene! Stotine pohvalnih pičes. Glavno zastopstvo Renier, Podčetrtek. 790

RADION**nagradno tekmovanje****RADION pere sam — pere prizanesljivo**

Osemletno deklico damo za svojo. Občinski urad Grajena, p. Vurberg. 776

Madrace, žične vložke, otomane, odeje, zavese, preproge, linoleje dohavlja najcenejše »Obnovak F. Novak, Jurčičeva 6, Maribor. 781

Čevljarski stroj »Singer« se proda za 620 din. Anton Macun, trgovec v Mariboru, Gospodska ulica 10. 786

Kupim harmonij, amerikanski. Krčmar, Sv. Peter na M. s., Podplat. 779

Zamenjam prvovrstno kobilo, 3½ leta staro, za prima vino. Reflektiram tudi na večjo količino vina za doplačilo. Habjan Ivan, Šmarje pri Jelšah. 787

TRGOVCEM! Vsakovrstni papir, vrečice po engros cenah, glavna zaloga krep-papirja. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptaju.

**V S A K P R E V D A R E N SLOVENSKI GOSPODAR
Z A V A R U J E
S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I
V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I**

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Habakuk

17

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

Cenca je prezala nanj in ga merila, potem mu je jela prigojarjati:

»Pameten bodi, Habakuk! Pametnemu človeku, kakršen si ti, mora biti vendar jasno, da se s kako Trebnico ne more oženiti. Ali ji resnico poveš, tedaj te ne bo hotela, ali pa ji vse to zamolčiš, tedaj ne boš imel miru, vedno si boš očital, da si ji kaj takega prikril, in ne boš srečen... Iz glave si izbij misel na to ženitev, najdi kak izgovor in odpisi ji!... Čaka te še kaj boljega. Marička je lepša od Trebnice, morda tudi bogatejša, dobrega srca je in strašno rada te ima; od mladega se že poznata, zaradi tega se bosta dobro razumela in srečna bosta.«

Učitelj je le napol poslušal, kaj mu ženska čenča. V njem je divjal vihar, misli so se podile, dvomi so jih križali.

Povedati mora Milki vse!

Ne, ne! Če to napravi, ga ne bo mogla vzeti. Kako sta Milka in, še bolj, njena mati zaničljivo, neusmiljeno govorili o tistem, ki jima je ubil očeta in moža in — ki je njegov oče! Kakor peklenščkov hlapec jima je, s takim prezirom sta ga jemali na jezik.

Zdaj pa naj stopi pred njiju in naj jima pove: Moj oče je. Sin sem njegov, ki vama je ubil...

Káko bi bilo! Povsodi bi se razneslo, ne le za Milko, tudi zanj bi bilo sramotno, še na kako ženitev misliti. Ljudje bi s prsti kazali za njima.

Srdito je bruhnilo iz njega:

»Ne! Nikoli! Milki tega nikoli ne povem.«

»Če te ženitev ne pustiš, ji bom jaz vse povedala,« je dejala Cenca odločno.

»Tega ne boste. Prepovem vam to.«

»Ti mi nimaš ne ukazovati ne prepovedovati,« se je zadrla Cenca, ki jo je prijela jeza. »Greh bi bil, ko bi te pustila, da siliš v to ženitev. Če ti dekletu vsega ne poveš, ji povem jaz — prav gotovo — da! Postavila ti bom pred to tvojo ženitev tako leso, da ne prideš lahko čez njo.«

Habakuk je molčal in strmel predse.

Da, da, saj jo pozna, Cenco! Prej zlomil žezen kij, kakor da prepričaš in pregovoriš njo. Ne pomaga nič. Milki bi šla in vse povedala — Milka pa bo s studom in z zaničevanjem zavrgla morilčevega sina.

Kaj šele, če bi izvedela, da ji je hotel resnico prikriti! Za goljufa ga bo imela in zamrzela.

To bi bilo zanj najstrašnejše, ko bi ga Milka zaničevala in mrzela. Ne, tega ne bi prenesel.

Bled kakor stena je bil, ko je stisnil roke, da so mu prsti pokali. Vzdignil je glavo in dejal:

»Pustil bom ženitev z gospodinom Milko, če mi eno oblubite.«

»Kaj?« je vprašala ona.

»Tiho morate biti o vsem. Živi duši ne smete povedati, kdo so moji starši.«

»To ti lahko oblubim.«

»Priseči mi morate.«

»Če kaj oblubim, je to toliko, kakor da sem prisegla. Še nikoli nisi čul, da bi dane besede ne bila držala. Nisem taka čenčasta baba.«

»Torej boste ohranili to skrivnost zase — vse svoje življenje — in nikomur ne boste nikoli ničesar povedali?«

»Da. — Ti pa — ti boš pustil ženitev s Trebnico.«

»Da. — Dam besedo.«

»Tudi jaz ti jo dam. Na, roko!«

Prijela je roko, ki jo je molel, in jo stisnila.

»Zdaj pa tudi midva ne bova več govorila o tej stvari,« je dejal čez nekaj časa. »Ali ostanete danes tu?«

Preudarila je, potem je odgovorila:

»Ne. K Svetemu Krizu sem namenjena pa moram danes vsaj še do Homa priti.«

Kake pol ure je še ostala, nato sta se poslovila in ženka je šla po svojih potih.

Drugi dan je Habakuk s trudem in z muko ustavljal pismo na Milko. Dvakrat je spisal že poln list, ali obakrat ga je raztrgal. Tretjič je napisal čisto na kratko in je napisal takole:

Ljuba Milka!

Še nikoli nisem kakega pisma tako težko pisal kakor to — tudi Tebi bo bridko, ko ga boš brala, pa nič bolj kakor meni, ki ga pišem. Ali nič drugače ne morem... Z najino ženitvijo ne bo nič. Nekaj se je zgodilo — nekaj takega, da se midva nikoli ne moreva vzeti. Ne sprašuj me, kaj! Nikoli bi Ti ne mogel povedati. Še huje bi mi bilo, če bi Ti sama prišla sem in me spraševala. Je vse zaman! Stori mi še to na ljubo, prelepo Te prosim, dovolj naj so Ti te vrstice, vdaj se in se ne meni kaj več! Tudi jaz se moram vdati, najsni mi je še tako hudo. Ne jaz ne Ti nisva kriva za to, kar se je zgodilo. Odvežem Te Tvoje obljube in Ti želim, da še najš svojo srečo v življenju. Na onem svetu se bova zopet sešla in morda si bova tam spet tako dobra kakor nekdaj. To mi je edino svetlo upanje. Odpusti mi, kar sem Ti prizadel, in še zadnjič sprejmi prisrčen podzrav!

Tvoj žalostni Habakuk.

Še ta večer je Habakuk nesel pismo v dolino in ga dal na pošto. Ko se je vračal domov, je v duhu prebiral, kar je bil napisal in poslal; tedaj je videl, da je pisal Milki preveč suho in da ji je vse premalo razodel vso bridko in veliko ljubezen svojo, zaradi katere se je odpovedal in odrekel.

S tako bridkobo v srcu je očakoval, kaj bo Milka odgovorila! Kako pa se je prestrašil, ko je že drugo jutro dobil gospodinino pismo! Ali kaj kmalu je spoznal, da je Milka to pismo še prej pisala in da se je njegovo s tem njenim na poti križalo. Milka mu je pisala takole:

Moj preljubi!

Niti misliti si ne moreš, kako se že veselim na svidenje in na tisti čas, ko bova zmeraj zmeraj skup. Še šestnajst dni, potem prideš — zdaj štejem že ure. Ali Te smem nekaj prositi? Ko bi mogel, pridi, pridi že prej; če moreš, pridi že jutri! Veš, ljubi, v zadregi sem in potrebna Tvoje pomoči. Pomisli, moj predstojnik, ki sem mu povedala, da se možim, pravi, da velja trimesecna odpoved in da me prej ne pusti! Njegov sin pa mi še vedno ne da miru in me še vedno zalezje s svojimi ženitnimi ponudbami, čeprav ve, kako je z menoj. Hitro morava opraviti oklice, potem bodo te sitnosti vse pri kraju. O, kako bova srečna, ljubi! Zmeraj mislim nate in stotič in stotič obnavljam svoj sklep, da Ti bom pridna, pametna, ljuba, zvesta ženka. Pridi, pridi, pridi!

Iz vsega srca Te pozdravlja

Tvoja nevesta

Milka.

Pismo, ki je za čuda bilo osem dni na potu, je učitelja do dna duše pretreslo. Zdaj šele je s strahom očakoval, kaj mu bo Milka na njegovo pismo odgovorila.

Ali Trebnikova gospodinica se ni oglasila. Habakuk je čakal osem dni, štirinajst dni, tri tedne, štiri tedne — nič ni prišlo. Potem je opustil vsako upanje, da bi mu še kdaj odpisala. Ko je minulo četrta leta, pol leta, celo leto in ni bilo nobenega glasu od Milke, tedaj ni več dvomil in je verjel, da je drugega vzela in je nanj pozabila. Ni ji zameril. V srcu ji je žezel vso srečo in je vsak dan molil, da bi ji bilo dobro.

Ali prav na dnu nekje ga je žgala prebridka bolečina in, namesto da bi jo pozabil, je njegova žalost za izgubljenim dekletom rastla iz dneva v dan in nesrečni učitelj se je topil v svojih trpkih mislih.

Najstarejša jelka
Francozi so preiskovali svoje gozdove v Vogezih ter so dognali, da imajo najstarejše jelke blizu prijaznega zdravilišča Le Hohwald pri Strasbourg. Tam imajo veliko jelko, ki jo smatrajo za največjo in je po mnenju strokovnjakov stara 350 let. Ta jelka je 43 m visoka ter se njen vrh dviga daleč nad vrhove drugih jelk okoli nje. Obsegajo ima 50 m. 16 metrov bi moral stopiti drug ob drugega, da bi izpolnili notranjost tega velikana. Da pa ta »velika jelka« nikakor ni izjema, dokazuje druga jelka, katero imenujejo »lepa jelka«, ki je le malo nižja in ki ima v obsegu še vedno 4.60 m. Tudi ta bo stara blizu 300 let.

Najstarejši Avstrijec

V Puchbergu v nekdajni Avstriji je umrl 105 let star Johann Post, ki je bil po statističnih podatkih najstarejši prebivalec Avstrije. Rodil se je 1. marca 1833. Leta 1854 so ga vzeli k vojakom, in sicer k lovcom. Kot tak se je udeležil vojne proti Italiji leta 1859. Bojeval se je pri Magenti ter je bil za hrabrost odlikovan s srebrno kolajno. Po vojni se je vrnil domov, kjer se je izučil kovaške obrti, katero je izvrševal, dokler je bil pri dobroh telesnih močeh.

Otroško mesto

Mesteca Santa Giustina in Colle blizu Padove slovi za mesto, ki je v njem največ otrok. Baže je tamkaj otroški blagoslov najbolj obilen. To najlaže spoznamo iz sledenih številk: vseh prebivalcev je v mestu 5535 duš, med njimi pa je 1716 otrok, ki nimajo še deset let. Ena izmed družin tega mesteca ima 14 otrok, druga jih ima 13, deset družin je, ki imajo po 12 otrok, drugih deset družin ima po 11 otrok, 23 družin ima po 10 otrok, 25 družin ima po 9 otrok, 38 družin po 8 otrok in 70 družin po 7 otrok. Dolgočasno torej v tem mestu ni!

(Dalje sledi)

Veliko izbiro za damske in moške obleke, plašče, kostume, kakor tudi za birmance dobite po tovarniških cenah samo v
ČEŠKEM MAGAZINU MARIBOR, ULICA X. OKTOBRA.
 Krojaške potrebščine!

760

MALA OZNANILA**RAZNO:**

Lepo vinsko trsje in korenjake še dobite po nizki ceni v trsnici Čeh, Sv. Bolfank v Slovenskih goricah. 763

Za birmo pletene jopice, rute, nogavice iz lastne pletarne, venčke vam nudi najcenejše »Luna«, Maribor, samo Glavni trg 24. 749

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka ulica 11. 548

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, međenino kupi in plača najboljše: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Cegljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptaju. Pišite po cenik! 179

MOSTIN moštna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogerija Kanc, Maribor. 493

Spomlad! Leto! — Ostanki iz mariborskih tekstilnih tovarn, pristobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m, prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvila za bluze in obleke v izbrani lepi sestavi. Paket serija H in M pošljani tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštnine prostost samo 130 din. Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega suknja za moško obleko, damski kostum, oziroma plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in Z/3—250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi 275.— din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.— Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Trgovcem popust! Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Pri dveh ali več paketih primere popust. 432

MEINEL & HEROLD
zal. tvornice glasbil **MARIBOR** st. 106
d.z. o.z.

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 dinarjev mesečno doma. — Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Prijložite znamko! 731

Mostin za napavljanje izvrstne domače pijače. Steklenica po 20 dinarjev. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 548

Svile, volne, klobuki, čepice, kravate, srajce, kamgarni, hlačevina, ševijoti, svilene rute, svile za predpasnike najcenejše edino pri Lah Ivanu, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji, podružnica Osluševci.

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Oglasí
v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Klobuke
najnovejše fasone, moške à din 42-, 45-i.t.d. otroške od din 24- naprej.
Obleke
moške in otroške, perilo, kravate, nogavice i.t.d. kupite najugod-
419 neje pri
JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2

Ustanovljena leta 1904.
Točna in solidna postrežba.
Rilne pase
trebušne obveze proti visičim trebuhom, potujočim ledvicam in znižanju želodca. Gumijeve nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korzet, bergele, podloge za ploske noge, suspenzorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah.

Fr. Podgoršeka naslednik:

Fran Bela, bendažist. Maribor, Slovenska ul. 7
Pismena naročila se izvršujejo točno ter posiljajo po povzetju. 601

Trgovci — scijmarji!
molitvenike, rožne vence, križe, svečnike, slike itd. po zelo znižanih cenam vam nudi

TISKARNA SV. CIRILA,
Maribor, Kralja Petra trg 6.
Zahtevajte cenik!

Kupujte pri naših inserentih!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

V lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti **najugodnejšemu** obrestovanju. Najbolj **varna** naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Za sv. birmo – spominki!

Botrice in botri, napravite veselje svojim varovancem za sv. birmo in jim kupite lep molitvenik in rožni venec!

Cena molitvenikov

Angelček: rdeča obreza 5 din*, zlata 8 din, vatirano 11 din, usnje 20 din, beli koščeni 10 din*, 13 din, rjavi koščeni 10 in 13 din, beli biserni 23 din

Sveta pomlad: rdeča obreza 6 din, zlata 10 din*, vatirano 12 din, usnje 27 din, beli koščeni 12, 16* in 20 din, rjavi koščeni 12, 16* in 20 din, beli biserni 27 din

Življenje mojega življenja: rdeča obreza 8 din*, zlata 13 din*, vatirano 20 din, usnje 30 din, beli koščeni 16, 20 in 27 din, rjavi koščeni 16*, 20* in 27 din, beli biserni 32 din

Roža Marija: rdeča obreza 10 din, zlata 14 din, vatirano 20 din, usnje 30 din, beli koščeni 16, 20 in 27 din, rjavi koščeni 16, 20 in 27 din

Pri Jezusu: rdeča obreza 9 in 10 din, zlata 14 din, bela 26 din, usnje 44 din

Ključek nebeški: rdeča obreza 9 din*, zlata 12 din*

Za Jezusom: vatirano 18 din

Rajski glasovi: rdeča obreza 10 din, zlata 14 din, vatirano 20 din

Večno življenje: rdeča obreza 20 din, zlata 26 in 36 din, usnje 56 din

Moj tovarš: rdeča obreza 16 din, zlata 20 din

Prijatelj: rdeča obreza 16 din, zlata 20 din

Prijatelj otroški: broš. 2 din, rdeča obreza 5.50 in 7 din

Cerkvena ljudska pesmarica: broš. 3 din

Venec sv. pesmi: broš. 6 din, rdeča obreza 8 in 15 din

Z * zaznamovani molitveniki imajo napis: »Spomin na sv. birmo.«

Cena rožnih vencev

Atlas beli: 2.50, 3.—, 3.50, 4.—, 4.50, 5.— in 5.50 din

Atlas roza: 2.50, 3.— in 4.— din

Rokailes beli: 2.50, 3.— in 4.— din

Rokailes modri: 3.— in 4.— din

Rokailes oranžni: 3.— in 4.— din

Opal beli: 3.—, 3.50, 4.—, 5.— in 6.— din

Opal modri: 4.— din

Biserni imitirani: 4.—, 5.—, 6.50, 8.—, 12.— in 14.— din

Marmor: 5.— in 6.— din

Leseni črni: 4.—, 5.—, 5.50, 6.— in 7.— din

Leseni rjavi: 5.—, 6.— in 7.— din

Črni fini (Kokos): 13.—, 14.—, 16.—, 26.— in 28.— din

Biserni beli: 15.—, 20.—, 23.—, 26.—, 30.—, 32.—, 36.— in 40.— din

Rožni venci v alpaca škatlicah: 20.—, 23.—, 30.— in 38.— din

Samo alpaca škatlice: 7.—, 9.— in 11.— dinarjev

Kupujte v prodajalnah

Tiskarnec sv. Cirila v Mariboru in Ptiju!

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,

3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod

Maribor, Aleksandrova cesta 40

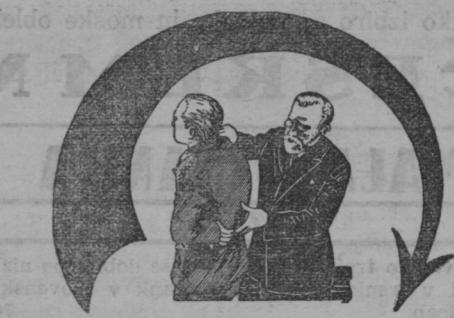
Prodaja srečk drž. razredne loterije

Ugoden nakup

manufakture za birmanki (ce) pri Trpinu
v Mariboru, Vetrinjska ulica 15. 563

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

Z D R A V J E

s pomočjo zdravilnih svojstev zelišč dosežemo, če uporabljamo »HERSAN ČAJ«, mešanico posebnih zdravilnih zelišč po predpisu doktorja R. W. Pearsona, šefa zdravnika v Bengaliji (Angleška Indija).

Po dolgoletnih izkustvih je ugotovljena vrednost »HERSAN ČAJA« z zanesljivim uspehom pri tehle boleznih: pri poapnenju žil, pri boleznih krvnega obtoka, pri ženskih boleznih, pri bolečinah med čičko (mesečnim perilom), pri migreni, revmatizmu, pri ledvičnih in jetnih boleznih, pri motnjah v želodcu, pri zastrupljenju, zaprtju, pri protinu, črevesnih boleznih, zlati žili, pri splošnem in prehitrem debelenju in proti zgagi. — »HERSAN ČAJ« se dobiva v lekarnah samo v originalnih zavitkih.

Reg. S. br. 14001/1935

TOVARNIŠKI OSTANKI

dolgi komadi, brez napak, pripravljeni za obleke, predpasnike in perilo, so zopet v zalogi. Da omogočimo ugoden nakup tudi oddaljenim kupcem, razpošiljam iste po pošti v sledečih zavitkih: Zavitek št. 1: 16 m močnega kretona za otroške obleke, lepega in močnega druka za predpasnike, trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za ženske obleke. — Zavitek št. 2: 4 m posebno močnega pravobarvnega pralnega blaga za žensko obleko in 9–10 m močnega kretona, trpežnega cefirja za perilo in pralnega delena za ženske obleke. — Zavitek št. 3: 4 m finega volnenege blaga za žensko obleko v najnovijem vzorcu in lepi modni barvi ter 2 m pralne svile za bluzo in en par svilenih ali dva para navadnih ženskih nogavic. — Zavitek št. 4: ena moška srajca, ene moške spodnje hlače, ena lepa kravata, dva para trpežnih moških nogavic, dva para ženskih svilenih nogavic, dva para ženskih navadnih nogavic, šest zelo trpežnih žepnik robcev in en naglavni robec. — Zavitek št. 5: 3.10 m športnega štofa za moško obleko ali ženski kostim in eno lepo kravato ali en par svilenih nogavic. — Vsak navedeni zavitek lahko dobite za izredno nizko ceno 130 din, po poštnem povzetju, poštne prosto. Pri naročilu več zavitkov naenkrat Vam nudimo še 5% popusta. — VIKTOR MAVRIČ, manufaktura, Maribor, Kralja Petra

trg 4.

477

Denar naložite najbolje in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—